ŁODZIANIN

ORGAN P.P.S.

PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

Redakcja i Administracja: Łódź—Al. Kościuszki Nr. 29 tel. 188-99 Redaktor przyjmuje od godz. 17—19 Rękopisów nie zwraca się. Administracja czynna od godz. 9 do 13 i od 18 do 19. Konto w Banku Społem, oddział w Łodzi 48 Wydawca Łódzki O.K.R. P.P.S. Redaktor odpowiedzialny: Wincenty STAWIŃSKI

Rok XXI — № 143
Wtorek 24 Maja 1938 r.
Cena numeru 10 gr.

Warunki prenumeraty: w Łodzi z odnoszeniem do domu zł. 2.50 miesięcznie, na prowincji zł. 3. za zmianę adresu gr. 50 Cena ogłoszeń: Za wiersz 1 milimetrowy przez jedną szpaltę (na stronicy 6 szpalt, w tekście gr. 50 zwyczajne gr. 40. Nekrologi do 100 mm. gr. 20. powyżej 100 mm gr. 30. Drobne za wyraz gr. 15 Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada

Ostra interwencja Wielkiej Brytanii i Francji w Berlinie

Atak na Czechosłowację trwa

ale niebezpieczeństwo zbrojnego konfliktu zostało narazie zażegnane

Poniedziałkowa prasa paryska na podstawie informacyj z Pragi, Berlina i Londynu stwierdza z ulgą, że niebezpieczeństwo natychmiastowego konfliktu zbrojnego między Niemcami i Czechosłowacją, dzięki energicznemu stanowisku Londynu, zostało usunięte. Jakkolwiek część dzienników, zgodnie z widoczną tendencją francuskich kół rządowych nie alarmowania opinii, mówi nawet o odprężeniu, to jednak, według zgodnej oceny publicystów — sytuacja międzynarodowa pozostaje w dalszym ciągu nie wyjaśniona.

„Echo de Paris" w tytule zapowiada nawet, że najbliższe dni winny zadecydowac „o wojnie i pokoju".

Za elementy odprężenia prasa paryska zgodnie uważa:

1) spokój, w jakim odbyty się wybory w Czechosłowacji;

2) energiczne stanowisko W. Brytanji, która, według zgodnej oceny kół paryskich, poszła w swej akcji dyplomatycznej na rzecz powstrzymania „Trzeciej" Rzeszy od jakiejkolwiek interwencji zbrojnej dalej, niż tego oczekiwała opinia publiczna Francji;

3) utrzymanie przez cały czas rozwoju dramatycznych wypadków, jak najściślejszej współpracy między Paryżem i Londynem.

Powrót do względnego uspokojenia — pisze publicysta „Petit Parisien" Bourgues — zawdzięczać należy w wielkiej części wpływowi dyplomacji brytyjskiej, która ujawnił się we wszystkich stolicach Europy. Ostatnie zobowiązania, jakie przyjął na siebie Rząd angielski, wypełnione były jak najskrupulatniej ,a nawet może bardziej skrupulatnie, niż tego oczekiwano. Rząd francuski ze swej strony okazał wiele zimnej krwi. Jest jeszcze zbyt wcześnie, aby wypowiedzieć się co do ostatecznego rezultatu demarche ambasadora brytyjskiego w Berlinie. W każdym razie już teraz można sądzic — pisze „Petit Pariien" — że demarche ta przyczyniła się nie mało do powstrzymania bezpośredniej akcji Rzeszy przeciwko Czechosłowacji.

O ile chodzi o sam wynik niedzielnych wyborów w Czechosłowacji, to prasa paryska bagatelizuje sukces partii Henleina.

W każdym razie rezultaty te — oświadcza „Oeuvre" — pozwalają przypuszczać, że „Trzecia" Rzesza, o ile chodzi o realizację jej celów w Czechosłowacji, będzie wolała przede wszystkim dążyć do uzyskania autonomij dla Sudetów i uciec się do metody działania „od wewnątrz".

Wybory w stolicy Czechosłowacji

Zwycięstwo partii demokratycznych

Klęska stronnictw prawicowych i faszystów

Oficjalne wyniki wyborow w Pradze ogłoszone zostały w nocy. Czescy narodowi socjaliści (partja demokratyczna kierowana przez Benesza) otrzymali 142.430 głosów, w roku 1931 partia ta otrzymała 107.146 głosów, a zatym zyskała 35.284 głosy. Drugą z kolei co do liczby głosów była lista komunistyczna, na którą padło 90.373 głosy (31.642 głosów więcej aniżelei w ostatnich wyborach). SOCJALIŚCI OTRZYMALI 77.530 GŁOSOW, ZYSKUJĄC 10.608 GŁOSOW, katolicy czescy — 37.542 głosy, wykazując wzrost od ostatnich wyborów o 10.328 głosów, Ziwnostnicy otrzymali 35.740 gosów, zyskując 11.897 głosów, i wreszciee agrariusze otrzymali 29.174 głosy, czyli o 12.379 więcej niż w wyborach poprzednich. UTRATA GŁOSÓW PRZYPADA CAŁKOWICIE NA PARTIE NACJONALISTYCZNE.

W Meksyku

Koniec powstania faszystów

Zdobycie siedziby zbuntowanego generała

Urzędowo komunikują z Meksyku, że siedzibę zbuntowanego generała Cedillo, Las Palomas, zdobyły wojska rządowe. Z chwilą zdobycia Las Palomas ,powstanie zostało stłumione. W kołach rządowych utrzymują, że generał Cedillo rozporządzał znikomą ilością materiału wojennego i zdołał zgromadzić nie więcej, jak tysiąc powstańców.

Protestant na czele

katolickiej Irlandii

Nowoobrany prezydent Irlandii dr. Douglas Hyde rozpocznie urzędowanie w dniu 1 czerwca. Prezydent złoży przysięgę na konstytucję na zamku Dublińskim, który będzie jego urzędową rezydencją. Jak wiadomo, zamek w Dublinie był siedzibą wicekrólów angielskich i jest niezamieszkały od chwili dojścia do władzy de Valery, W dniu 1 czerwca odbędą się z okazji zaprzysiężenia prezydenta uroczyste nabożeństwa zarówno w katedrze katolickiej, jak i anglikańskiej, ponieważ prezydent Hyde należy do kościoła anglikańskiego. Premier de Valera wyda na cześć prezydenta wielkie przyjęcie.

Katolicki prymas Irlandii kardynał Mac Rory oświadczył, że ludność katolicka Irlandii widzi chętnie na czele państwa człowieka innego wyznania, aniżeli wyznanie ogromnej większości narodu irlandzkiego, ponieważ świadczy to o duchu tolerancji, który ożywia Irlandczyków. Zresztą porf. Hyde cieszy się ogromnym szacunkiem wszystkich swych współziomków.

Premier rumuński

w Krakowie

Wczoraj rano przybył do Krakowa patriarcha i premier rumuński Miron wraz ze swym otoczeniem. Premier rumuński ma złożyć hołd pamięci Marsz. Piłsudskiego.

Wojska niemieckie

zostały wycofane z nad granicy czeskiej?

„Petit Parisien" informuje, że oddziały niemieckie, skoncentrowane na granicy czeskiej, zaczęły się w niedzielę wieczorem wycofywać. Gdyby wiadomość ta faktycznie się potwierdziła — oświadcza dziennik — to z kolej można by oczekiwać, że Rząd czeski przystąpi do demobilizacji dwóch roczników, jakie ostatnio powołał pod broń. Ewentualność ta miała byc nawet rozważana w czasie ostatniej rozmowy posła angielskiego w Pradze z min. Kroftą.

Tajemniczy wypadek

czeskiego samolotu na granicy niemieckiej

Wczoraj przed południem wydarzył się tajemniczy wypadek czeskiego samolotu. Nad leżącym na terenie Czechosłowacji miasteczkiem Weipert ukazał się czechosłowacki samolot wojskowy, który następnie przeleciał przez granicę niemiecką w pobliżu Baerenstein. W samolocie, uzbrojonym w karabin maszynowy, znajdowało się dwóch ludzi załigi. Po dłuższym krążeniu nad Baerenstein samolot odleciał w kierunku Pressnitz, leżącego na terytorium Czechosłowacji. W pobliżu Pressenitz samolot zwalił się na ziemię i objęty został płomieniami. Pomimo wysiłków, nie udało się uratować żadnego z pilotów.

Bomba na statek angielski

Samoloty gen. Franco zbombardowali okręt brytyjski

W czasie niedzielnego bombardowania Walencji trafiony został bombą lotniczą statek angielski „Penthames" o pojemności 3.985 ton, a należący do Africaine Continental Steamship Co" w Londynie. Bomba wybuchła niszcząc kabiny oficerów mechaników statku. W czasie wybuchu rany odnieśli dwaj oficerowie oraz służący Chińczyk. Pożar jaki powstał, został ugaszony przez portową straż ogniową i załogę. Kapitan statku wraz z delegatem komitetu nieinterwencji Duńczykiem, wysłali depeszę protesacyjną do Londynu, ale — jak zwykle — p. Chamberlain nie przejmuje się podobnymi protestami, nie chcąc drażnić swoich faszystowskich wspólników.

Zamach bombowy

na statki hiszpańskie w Danii

Nieznani sprawcy (prawdopodobnie faszyści) dokonali w niedzielę zamachu bombowego na dwa statki, stojące w Frederikshavn (Dania). Są to statki o pojemności 900 ton każdy, zamówione w swoim czasie przez armatora hiszpanskiego, Pysbe, w San Sebastian. Po wykonaniu zamówienia przez stocznie duńskie, statki te nie były przekazane zamawiającemu, ani też wydane przedstawicielom Rządu Walencji, którzy tego się domagali. Sprawa ta w maju ub. r. rozstrzygnięta została wyrokiem duńskiego sądu w sensie wydania tych statków Rządowi hiszpańskiemu. Faszyści więc, nie chcąc do tego dopuścić, chwycili się zamachu. Policja w Frederkishavn prowadzi energiczne śledztwo w celu wykrycia sprawcy zamachu.

A jednak gen. Yague

popełnił samobójstwo

Paryski „Le Matin" zamieszcza depeszę z Londynu na podstawie wiadomości z Hiszpanii gen. Franco, że generał Yague, kótry odegrał doniosłą rolę na początku hiszpańskiej wojny domowej, a ostatnio aresztowany został za wygłoszenie przemówienia antywłoskiego, popełnić miał samobójstwo. Według tych informacyj w celi, w której przebywał generał pozostawiono umyślnie rewolwer, aby umożliwić generałowi popełnienie samobójstwa.

Henlein zapewnia

że jego partja szanuje porządek publiczny i nie dąży do rewolty

Partia Henleina ogłosiła następujący komunikat: Komitet polityczny kierownictwa partii Niemców sudeckich, kontynuując swe prace wysłuchał sprawozdań, nadesłanych przez funkcjonariuszy partii ze wszystkich okręgów kraju. W świetle tych informacji nie ma żadnej wątpliwości, iż sposób, w jaki wydarzenia ostatnich dni przedstawione zostały przez prezesa rady ministrów i w komunikacie urzędowym nie usprawiedliwia bynajmniej zarządzeń powziętych w okręgach zamieszkałych przez Niemców sudeckich, ponieważ w żadnej miejscowości nie było cienia rewolty ze strony Niemców sudeckich. Nawet Rząd i władze cywilne muszą dojść do przekonania, że Niemcy sudeccy utrzymują nadal dyscyplinę i szanują porządek publiczny.

W Zwiazku Sowieckim

Usunięcie Artiuchinej

Na specjalne polecenie prezydium Wszechzwiązkowej Centralnej Rady Związków Zawodowych ZSSR zostało zwołane nadzwyczaj ne plenum Centralnego Komitetu Związku Zawodowego robotników przemysłu tkackiego obwodu moskiewskiego i leningradzkiego. Plenum przyjęło jednomyślną uchwałę o zwolnieniu ze stanowiska przewodniczącego tego związku Aleksandry Artiuchinej.

Atiuchina należała do grupy starych robotników, brała czynny udział w rewolucji październikowej. Jest ona sekretarzem Wszechrosyjskiego Centralnego Komitetu Wykonawczego i b. członkiem Centralnego Komitetu Wykonawczego ZSSR. Jako rzecz charakterystyczną podkreślić należy, że „Trud" organ. związków zawod., komentując uchwałę o dymisji Artiuchinej opuszcza przy jej nazwisku słowo towarzysz, co w warunkach sowieckich nie jest bez znaczenia. Komunikatu o dymisji Artiuchinej prasa nie ogłosiła.

(PAT.).

W podminowanej Palestynie

Burmistrze miasteczek i wsi Palestyny zostali wezwani przez organy rządowe do bardziej wydatnego udzielania pomocy zarówno policji jak i wojsku. Między in. mają oni natychmiast informować władze o wszelkich ruchach arabskich terorystów, pod groźb kary osobistej i zburzenia domów. W niedzielę w Haifie zranino jednego tajnego policjanta Araba. W Tyberiadzie doszło do walki kamieniami pomiędzy Żydami a Arabami. W czasie tej walki 4 Żydów odniosło rany. W Jerozolimie zasztyletowano jednego Żyda.

We wszystkich wypadkach sprawcy zdołali ujść bezkarnie.

***

Nocy ubiegłej silnie zaatakowano kolonię żydowską Hanuta w pobliżu granicy libanskiej. Walka trwała kilka godzin, w czasie której koloniści i oddziały policji zmusiły napastników do ucieczki. Wśród terorystów padło kilka zabitych i rannych. Ze strony żydowskiej padł jeden zabity i 2 rannych.

Rząd Czechosłowacji w obronie pokoju i porządku

Wybory odbyły się w spokoju

WYBORY DO RADY MIEJSKIEJ W PRADZE I DO RAD GMINNYCH W 177 GMINACH ODBYŁY SIĘ, WEDŁUG DOTYCHCZASOWYCH SPRAWOZDAŃ URZĘDOWYCH, NA TERENIE CAŁEGO PAŃSTWA W SPOKOJU.

Wyniki wyborów
w gminach niemieckich

BERLIN. — Według dotychczasowych obliczeń z 33 gmin, listy partii Niemców sudeckich uzyskały 84.132 GŁOSÓW 88,56 procent).

10.868 GŁOSÓW oddano na listę niemieckich socjal-demokratów. Na listy czeskie padło w tych 33 gminach 17.892 GŁOSY, a na listy komunistyczne 4.266 GŁOSÓW.

Pokojowe kroki
Rządu Czechosłowacji

Czeska Agencja Telegraficzna donosi:

Wobec tego, iż Henlein, prezes stronnictwa Niemców sudeckich, znajduje się zagranicą, skąd wróci podobno w początkach tygodnia, premier Hodża zaprosił w sobotę deputowanego Franka, z którym odbył rozmowę, zwracając uwagę na odpowiedzialność, obejmującą wszystkie czynniki polityczne, a więc i kierownictwo partii Niemców sudeckich.

Premier zwrócił się do Franka, by kierownictwo jego stronnictwa podtrzymywało swymi wysiłkami Rząd i by wpływało na członków stronnictwa w sensie utrzymania ładu i spokoju.

***

Czeska Agencja Telegraficzna donosi:

Premier Hodża przyjął w niedzielę posłów francusk. de Lacroix i angielskiego Newtona. Rozmowy te posiadały charakter informacyjny i dotyczyły wysiłków Rządu czeskiego, zmierzających do pokojowego rozwiązania sprawy narodowościowej.

Plany Henleina

Korespondent berliński „Journal" donosi, że Henlein zamierza powołać do życia komitet ogólnonarodowy Niemców sudeckich, na którego czele stanąłby on sam. W tym charakterze, mając za sobą poparcie około dziewięćdziesięciu procent ludności niemieckiej w Czechosłowacji, Henlein chce stanąć do rokowań z Rządem czechosłowackim.

Oświadczenie Rządu Czechosłowackiego
W sprawie zarządzeń wojskowych
Na granicy polsko-czechosłowackiej

W odpowiedzi na demarche posła Rzeczypospolitej Polskiej w Pradze Rząd czechosłowacki dał wyjaśnienie, iż ostatnie zarządzenia wojskowe NIE BYŁY W NICZYM SKIEROWANE PRZECIWKO POLSCE, LECZ MIAŁY NA CELU WYŁĄCZNIE UTRZYMANIE SPOKOJU I PORZĄDKU WEWNĄTRZ KRAJU.

Rząd czechosłowacki podkreślił przy tym, IŻ W CAŁEJ DŁUGOŚCI GRANICA POLSKO-CZECHOSŁOWACKA NA WSCHÓD OD CIESZYNA JEST OBECNIE OBSADZONA JEDYNIE PRZEZ POSTERUNKI STRAŻY SKARBOWEJ NIEZNACZNIE WZMOCNIONE.

Na Śląsku Zaolżańskim

Z szeregu gmin na Śląsku Zaolżańskim donoszą, że w ciągu niedzieli wycofano stamtąd oddziały wojskowe.

We wszystkich tych miejscowościach patroluje półwojskowa organizacja „Gwardia Narodowa". Budynki urzędów i instytucyj, mosty i inne objekty komunikacyjne strzeżone są przez milicję cywilną, członków Gwardii Narodowej i żandarmerii.

Narady w Londynie
Oświadczenie ambasadora von Dircksena

Ożywiona działalność dyplomatyczna Rządu brytyjskiego nie ustała w ciągu dnia niedzielnego Ambasador brytyjski w Berlinie Henderson kilkakrotnie konferował w sobotę z ministrem spr. zagr. Ribbentroppem. Jak zapewniają w kompetentnych kołach brytyjskich, wszystkie spotkania wykazały małą gotowość ze strony niemieckiego ministra spraw zagranicznych dojścia do porozumienia z Rządem brytyjskim.

W niedzielę jednak nastąpiło pewnego rodzaju odprężenie.

Lord Halifax wezwał w południe do siebie ambasadora niemieckiego von Dircksena i oświadczył mu, że RZĄD BRYTYJSKI JEST WIELCE ZDZIWIONY Z RACJI WROGIEGO STANOWISKA, ZAJĘTEGO PRZEZ PRASĘ NIEMIECKĄ WOBEC W. BRYTANII. Lord Halifax oświadczyć miał ambasadorowi Niemiec, że Rząd brytyjski widzi w tego rodzaju postępowaniu prasy niemieckiej bardzo niepożądane objawy, KTÓRE MOGĄ DOPROWADZIĆ DO ZAOSTRZENIA SYTUACJI. Ambasador von Dircksen udzielić miał lordowi Halifaxowi uspakajających zapewnień, ŻE RZĄD NIEMIECKI BYNAJMNIEJ NIE DĄŻY DO ZAOSTRZENIA SYTUACJI i zapewnić miał brytyjskiego ministra Spr. Zagr., że Rząd Rzeszy dołoży starań, aby złagodzić ton prasy niemieckiej.

O godz. 5 pp. zebrał się na Downing Street gabinet brytyjski, który obradował pod przewodnictwem premiera Chamberlaina całą godzinę. W toku tego posiedzenia Rady Ministrów lord Halifax złożył swoim kolegom w gabinecie sprawozdanie z sytuacji i z kroków powziętych.

Wszystkie te kroki zostały przez członków gabinetu zaakceptowane. Na ogół ministrowie, opuszczając posiedzenie gabinetu wynosili wrażenie, *że sytuacja uległa pewnemu odprężeniu.*

Rząd francuski zajmuje stanowisko zgodne ze stanowskimie Rządu angielskiego.

Sytuacja jest nadal krytyczna

Brytyjskie koła rządowe uważają nadal sytuację za skomplikowaną i krytyczną. Rząd brytyjski dąży do odegrania w tych warunkach roli obrońcy pokoju. Angielska opinia publiczna nie wykazuje żadnej chęci brania tej lub innej strony już z tego powodu, że oświadczenie się po którejkolwiek stronie zmniejszyłoby wartość roli Rządu brytyjskiego jako arbitra.

Rząd brytyjski pragnie podjąć wysiłki w Pradze, celem umożliwienia przede wszystkim rozpoczęcia rokowań pomiędzy Henleinem a rządem czeskim. Rząd brytyjski wykorzysta cały swój wpływ w tym kierunku.

W brytyjskich kołach rządowych z zadowoleniem stwierdzono, że ton prasy niemieckiej był wczoraj spokojniejszy. Uważane to jest w Londynie, jako dowód pewnego odprężenia krytycznej sytuacji.

„Gwardia Narodowa"
pozostała na obszarze sudeckim

Do Berlina donoszą z Pragi, iż podczas niedzielnej rozmowy posłów sudeckich Franka i Neuwirtha z premierem Hodżą szef Rządu czechosłowackiego odmówił wycofania Gwardii Narodowej z obszaru sudeckiego.

Sekcja zwłok
dwuch zabitych Niemców

Sekcja zwłok dwóch Niemców, którzy zabici zostali w ubiegłą sobotę w pobliżu miejscowości Eger (Cheb), została odłożona.

Prawdopodobnie sekcja odbędzie się w obecności komisji sądowej z Pragi. Partia sudecko-niemiecka żąda, aby przy sekcji był obecny lekarz niemiecki.

Rumunia zaprzecza
wiadomościom o koncentracji wojsk

W niedzielę ogłoszono w Bukareszcie komunikat urzędowy, który kategorycznie zaprzecza wiadomościom, rozszerzanym zagranicą, o koncentracji wojsk rumuńskich na granicy Czechosłowacji.

Na granicy
Czechosłowacji i Węgier

„Pester Lloyd" donosi z Budapesztu, iż Rząd czechosłowacki, niezależnie od powołania rezerwistów, zabronił przechodzenia przez granicę obywatelom czechosłowackim do Węgier i węgierskim do Czechosłowacji. Jednocześnie Rząd praski wydał zarządzenia wojskowe na granicy węgierskiej.

Rząd węgierski zakomunikował Rządowi czechosłowackiemu, iż uważa zarządzenie zakazujące przechodzenia granicy za akt mało przyjazny. Czechosłowackie czynniki kompetentne zapewniły, że zarządzenia będą niezwłocznie cofnięte.

Oświadczenie Hitlera
„Przeprowdzamy rozwiązanie do końca"

Kanclerz Hitler, który przyjechał do Monachium z Berchtesgaden w sobotę wieczorem, wygłosił tu wczoraj przemówienie z okazji rozpoczęcia robót nad koleją podziemną.

W przemówieniu swym zaznaczył m. in., że: „gdy powstałe jakieś zagadnienie, przystępujemy do jego rozwiązania i przeprowadzamy to rozwiązanie do końca".

Burzliwe zajścia
przy otwarciu Kongresu w Chile

Z Santiago de Chile donoszą, iż prezydent Republiki Alexandri po raz ostatni za swej kadencji dokonał otwarcia Kongresu (Izba Posłów i Senat).

W czasie gdy prezydent odczytywał swe sprawozdanie, doszło do burzliwych incydentów wobec tego że przewodniczący Kongresu nie dopuścił do odczytania protestu, w którym posłowie, należący do Frontu Ludowego, występowali przeciw ograniczeniom wyborczym.

W zamieszaniu poseł Gonzalez wystrzelił z rewolweru. Po dłuższym czasie dopiero spokój został przywrócony i prezydent dokończył swego sprawozdania. (PAT).

Bomba
w prezydium Rady Ministrów

Wczoraj rano rzucono bombę w gmachu Prezydium Rady Ministrów. Policja wkroczyła do gmachu, w którym mieści się parlament i aresztowała przywódcę Frontu Ludowego Videla, przywódcę „narodowych socjalistów" von Mareesa i 13 innych posłów.

Komentarze prasy francuskiej

Komentując sytuację w Europie Środkowej, „Le Temps" wyraża nadzieję, że Rząd niemiecki po uwagach jakie otrzymał, wstrzyma się od akcji, która by groziła wywołaniem nieobliczalnych komplikacyj.

„Kanclerz Hitler" — pisze „Le Temps" — umiał zawsze zręcznie obliczać ryzyka, to też w chwili obecnej zdaje on sobie z pewnością sprawę, że z punktu widzenia europejskiego ryzyko byłoby poważniejsze w razie ataku przeciw Czechosłowacji niż było ono w czasie aneksji Austrii".

Rząd włoski zapewnia
o swym „desinteressement"

Z Rzymu donoszą, iż włoskie koła polityczne śledzą bacznie przebieg wydarzeń w Czechosłowacji, zachowując przy tym zupełny spokój.

Potwierdzają tam wiadomość, że podczas ostatniej rzymskiej wizyty Hitlera, Rząd włoski został dokładnie poinformowany o stanowisku Niemiec wobec kwestii sudeckiej i że zgłosił wobec konfliktu pomiędzy Pragą a Berlinem zupełne desinteressement.

Zjazd skarbowców

W Kasynie Garnizonowym w Warszawie odbywał w niedzielę obrady Walny Zjazd Delegatów Kół Związku Pracowników Skarbowych R. P.

Na Zjazd przybyło 305 delegatów z prawie wszystkich miast wojewódzkich i powiatowych Polski.

Zjazd zagaił prezes Zarządu Centralnego, ob. **Kościński,** stwierdzając ogólne zwiększenie aktywności Związku. Podkreślił on najbardziej istotne zagadnienia, interesujące ogół pracowniczy, a wśród nich zagadnienie **uchylenia wszelkich presji w zakresie należenia do organizacji społecznych.** Nadto mówca podkreślił zagadnienie obrony honoru skarbowców, odgradzając się z pogardą od nieuczciwych jednostek, coprawda nielicznych, nadużywających służby publicznej dla osobistych korzyści.

Po tym uchwalono jednomyślnie znaną rezolucję świata pracy w sprawie obrony granic Państwa.

Obradom przewodniczył inż. Tomasz Sibera.

Po sprawozdaniach ustępującego Zarządu w szczegółowej dyskusji podkreślono **ciężkie położenie materialne ogółu pracowników skarbowych, których większość ma uposażenie poniżej minimum egzystencji. Podkreślono, iż z pośród innych resortów skarbowcy są najgorzej sytuowani.**

Zgotowano frenetyczną owację **delegatowi Gdańska,** który w dłuższym przemówieniu omówił trudne warunki pracy polskiego urzędnika na tamtejszym terenie.

W dalszej dyskusji podkreślono że skarbowcy **dążyć będą do konsolidacji ruchu zawodowego w Polsce, zmierzając do należytej obrony interesów warstw pracowniczych i osiągnięcia sprawiedliwości społecznej.**

Po uchwaleniu absolutorium z podziękowaniem dla ustępującego Zarządu (przy okrzykach na cześć prezesa Zarządu) zamknięto pierwszy dzień obrad, powołując Komisje Zjazdowe, które obradowały w poniedziałek.

DINOL płyn przy poceniu pach proszek przy poceniu nóg od **POTU**

Auto pocztowego przysposobienia wojskowego
uległo katastrofie
10 osób rannych

W niedzielę w południe, na szosie między Krakowem a Wolą Justowską, na zakręcie około Cichego Kącika, uległo katastrofie auto ciężarowe, którym podążał na strzelnicę oddział członków Pocztowego Przysposobienia Wojskowego.

Wskutek niewyjaśnionej na razie przyczyny samochód przewrócił się, przygniatając część jadących pocztowców. Ofiarą wypadku padło 10 osób, którym z pomocą pospieszyło krakowskie pogotowie ratunkowe.

Ciężko ranni zostali: Bolesław Królikowski, lat 37, urzędnik pocztowy i Stanisław Karas, listonosz. Nadto lżejsze obrażenia odniosło 8 urzędników pocztowych, m. in. jedna kobieta, 29-letnia urzędniczka pocztowa Olga Wydrówna.

z bibułki samotlącej tutki **ZDROWATKI** gilzy z bibułki tlącej

Robiąc papierosy, wdychamy bez potrzeby 15% tytoniu do wnętrza ustnika. Tytoń zatrzymuje się o watę, która przy dopalaniu papierosa tli się, wywołując niesmak i kaszel. W „ZDROWATKACH" usunięto zło, stosując przegrodę. Przegroda uniemożliwia zatlenie waty, nie dopuszcza tytoniu do wnętrza ustnika, dając 15% oszczędności na tytoniu. Potrójna ilość waty alkalicznej tworzy szczelny filtr i ma własność wyławiania z dymu składników smołowo - kwaśnych. Patent 11853.

Fabryka „Arab" „JÓZEF PIŁACIK", Warszawa, Stalowa 35. Tel. 10-14.75.

Skazany na 12 lat więzienia

Sąd Apelacyjny w Wilnie rozpatrywał sprawę Dawida Szwarcmana, oskarżonego z art. 98 k. k., to zn. o działalność wywrotową w porozumieniu z państwem ościennym.

Szwarcman stawał przed sądem już po raz 4-ty. Sąd okręgowy w Środzie skazał go na 12 lat więzienia. Sąd Apelacyjny w Wilnie zmniejszył tę karę do 8 lat, prokurator jednak wniósł kasację. Sprawa rozpatrywana była przez Sąd Najwyższy i wskutek orzeczenia tego sądu wróciła do apelacji wileńskiej.

Obecnie Sąd Apelacyjny skazał Szwarcmana na 12 lat więzienia. Tym razem apelację zapowiedział skazany.

Uchwały Rady Naczelnej „Ozonu"

Nikt nie będzie twierdził — śmiem przypuszczać, — że uchwały Rady Naczelnej Obozu Zjednoczenia Narodowego grzeszą nadmierną jasnością myśli i stylu. Rada Naczelna wypowiedziała szereg postulatów, naogół całkiem słusznych, co do konieczności zwiększenia obronności Państwa, przeprowadzenia akcji inwestycyjnej na wielką skalę, uprzemysłowienia kraju, podniesienia kultury, rolnej, likwidacji analfabetyzmu.

Jak to zrobić?

Na pytanie, jak sądzę, bardzo istotne, — Rada Naczelna odpowiedziała w sposób nieco zbyt ogólnikowy:

„należy dążyć do jaknajwiększej mobilizacji środków..."

Wskazanie — rozczulająco prostolinijne. Nie zdejmuje ono, niestety, ciężaru z bark p. ministra skarbu Kwiatkowskiego. Bo **ktoś** musi jednak zmobilizować **konkretnie** owe środki pieniężne... Gdybym chciał być człowiekiem złośliwym..., Bo przecież posłowie Sejmów poprzednich proponowali niekiedy wydatkowanie kilkunastu tysięcy na jakiś z reguły cel szlachetny, ale... **bez pokrycia.** Jakież mnóstwo ironii złośliwej spadało wówczas na ich biedne głowy! A teraz Rada Naczelna „Ozonu" proponuje uprzejmie Rządowi wydatki **miliardowe**, wydatki, niewątpliwie zresztą, potrzebne, ale... **bez pokrycia.** Bo przecie pokrycie na te proponowane miliardy inwestycyjne, rolne, oświatowe może być zdobyte tylko w drodze bardzo gruntownej, **sięgającej samych podstaw ustroju**, przebudowy społeczno - gospodarczej Państwa, w drodze **radykalnej reformy naszego systemu finansowego.** Rada Naczelna „Ozonu" przekazała uprzejmie tę stronę zagadnienia — nie najmniej ważną — troskom p. min. Kwiatkowskiego.

**

Znaczenie polityczne — i to niemałe — ma uchwała Rady Naczelnej w sprawie żydowskiej.

„Warszawski Dziennik Narodowy" postąpił, jak biurokrata: „potwierdził odbiór". Owszem! owszem! starajcie się! może kiedyś dobrniecie do poziomu Stronnictwa Narodowego! Dobrotliwie a pobłażliwie. Z lekkiw odcieniem ironii. Treść uchwały podaliśmy przed paroma dniami. Tezy jej są takie:

„punktem.... wyjścia dla oceny roli żydów w naszym Państwie, jako czynnika politycznego, jest przynależność ich do pozapaństwowej grupy ogólno - żydowskiej, posiadającej odrębne cele narodowe";

2) „...żydzi w obecnym stanie rzeczy są czynnikiem, osłabiającym normalny rozwój polskich sił narodowych i państwowych i stojącym na przeszkodzie społecznej ewolucji, która dokonywa się obecnie w Polsce"...

Rada Naczelna — po skarceniu akcyj antyżydowskich „o charakterze demagogicznym i anarchistycznym" — wypowiada się **za koncepcją masowej emigracji Żydów z Polski** za zredukowaniem „udziału Żydów w naszym życiu gospodarczym", za „niezależnością od Żydów" polskich ośrodków kulturalnych (prasa, książka, teatr, muzyka, plastyka, kino, radio), **przeciwko asymilacji** z wyjątkiem „poszczególnych jednostek pochodzenia żydowskiego, które życiem swym oraz stwierdzoną służbą dla Narodu Polskiego wykazały, że są Polakami, należą tym samym do polskiej wspólnoty narodowej".

„Zaimponowało" mi specjalnie „rasowe podejście" do twórczości artystycznej, do dziennikarstwa, muzyki, kina i radia. Poczułem w nozdrzach przyjemny powiew od zachodnich rubieży Katowic i Zbąszynia. Rozumiem pobłażliwe zadowolenie „Warszawskiego Dziennika Narodowego".

**

Pozwolę sobie tedy — zanim nastąpi dyskusja dalsza — na jedno pytanie, które stawiałem wiele razy, aliści bezskutecznie, obozowi „narodowemu"; może „Ozon" znajdzie odpowiedź:

KTO TO JEST ŻYD!

Bo, proszę zważyć:

1) **rasa semicka?** Kto i co rozstrzyga? babka? prababka? dziadek? pradziadek? „frankiści" są Polakami, czy też nie? **nauka o rasach nie znalazła,** jak dotąd, sprawdzianu; według ksiegi świętej Starego Testamentu wszyscy mamy w żyłach krew „semicką", wywodzącą się od staruszka Noego,

2) **świadoma przynależnośc do żydowskiej wspólnoty narodowej?** toby jeszcze było najbardziej jasne; odpadają wszak że w takim razie wszelkie aluzje do prasy, kina, radia itp.;

3) **wyznanie mojżeszowe?** a ta rzesza Żydzi - katolicy, ewangelicy, bezwyznaniowcy byliby wyjęci z pojęcia: „Żydzi", aryjczycy natomiast — mozaiści — (a i tacy istnieją) byliby raptem z poniedziałku na wtorek — „Żydami".

Więc jakże to jest? Czy Rada Naczelna „Ozonu" nie potrafiłaby zdefiniować ściśle, o kogo jej chodzi? Czy ciężar definicji przerzuci na barki p. ministra spraw wewnętrznych tak, jak przerzuciła uprzejmie na barki p. ministra skarbu ciężar pokrycia dla swoich „wielkich" planów inwestycyjnych?

Czekamy na odpowiedź.

**

Czytałem z uczuciem bardzo przykrym ustęp uchwał Rady Naczelnej „Ozonu", mówiący o „jednostkach poszczególnych pochodzenia żydowskiego", które mają się jak gdyby „wkupić" pracą całego życia do „polskiej wspólnoty narodowej". Myślałem o kilku zmarłych przyjaciołach, **których nazwiska przeszły do polskiej historii**, i o tych, **którzy polegli w I Brygadzie**, chociaż byli... „pochodzenia żydowskiego".

Było mi wstyd... wobec pamięci świetlanej tamtych ludzi, chociaż nie mam nic wspólnego z „Ozonem". I chociaż ani „Ozon", ani nikt inny **nie ma prawa** wystawić im „świadectw polskiej prawomyślności". Zdobyli sobie te świadectwa **sami** „w twardej służbie".

M. NIEDZIAŁKOWSKI.

Gen. Wł. Sikorski o sile obronnej Czechosłowacji

W „Kurierze Warszawskim" gen. Sikorski ostrzega przed lekceważeniem obronnych sił Czechosłowacji:

„Młodzież czechosłowacka, znana ze swych zamiłowań sportowych, oddała się jednomyślnie, jak donosiły przed kilkunastu dniami dzienniki, do dyspozycji premiera Hodży. Stanęła ona solidarnie do apelu i dała tym sposobem wyraz swej woli poświęcenia wszystkiego na otłarzu ojczyzny i na ołtarzu wolności. Oceniając zatem bitność armii czeskiej wartoby pamiętać, że Czesi posiadają w swojej historii **tradycje walki nieugiętej ze światem germańskim — walki, której symbolem** niezwykle wymownym jest bitwa pod Białą Górą.

Oto są gwarancje niepodległości państwa czechosłowackiego, których miałoby się ono wyrzec na rzecz **chimery neutralności**".

Uwagi generała Sikorskiego, wybitnego wojskowego, są bardzo cenne. Niestety, możemy przytoczyć je tylko w drobnym fragmencie.

Jak daleko odbiegają te poważne rozważania od nagonki antyczeskiej typu „Kuriera Porannego".

SUCHARD PROSZEK DO PIECZENIA Z GWARANCJĄ

Pokwitowanie

Na głodne dzieci Hiszpanii Związek Włókienniczy, ul. Leszno 48, zł. 23.

„Obce agentury" działają we Francji

W ostatnich dniach pojawiały się w Paryżu, a zwłaszcza na giełdzie paryskiej fałszywe alarmistyczne pogłoski, jak np. o ostatecznym rozbiciu się rokowań francusko - włoskich, o wysłaniu przez Niemcy ultimatum z pogróżkami do Czechosłowacji, o mobilizacji we Francji i t. p.

Jakkolwiek pogłoski te zostały zdementowane, zrobiły one swoje, gdyż wpłynęły one ujemnie na kształtowanie się kursów giełdowych i dokonywane tranzakcje.

Z polecenia ministerium Spraw Wewnętrznych policja rozciągnęła kontrolę nad giełdę i w końcu udało jej się przyłapać dziewięciu panikarzy i alarmistów, których uwięziono.

W związku z tym premier Daladier złożył prasie oświadczenie, skierowane przeciw „OFENSYWIE FAŁSZYWYCH WIADOMOŚCI".

Lody „PINGWIN" kup, bo warto!

Przegląd prasy

DECYZJE OZON-u.

Prasa OZON-owa w różowym tonie optymistycznym pisze o uchwałach rady naczelnej O. Z. O. N.-u Np. „Gazeta Polska". Tymczasem w tych uchwałach brak stanowiska w sprawach właśnie najważniejszych (polityka zagraniczna, nowa ordynacja i t. d.). O tych ogólnikowych uchwałach piszemy oddzielnie.

CHWILOWE „ODPRĘŻENIE"?

Krakowski „IKC" donosi z Londynu, że pod naciskiem Anglii nastąpiło pono chwilowe „odprężenie" w stosunkach niemiecko-czeskich:

Widmo agresji niemieckiej w stosunku do Czecho - Słowacji odsunęło się. Pesymiści mówią, że na niedługo. Optymiści twierdzą, że Berlin będzie musiał użyć ostrożniejszej taktyki i że ruchy wojsk niemieckich na pograniczu czeskim miały na celu wpłynięcie na wynik wyborów gminnych.

Wskazują tu, że pewne załamanie akcji niemieckiej w stosunku do Pragi było wynikiem trzech faktów: 1) Obsadzenie przez wojska czeskie szeregu punktów na pograniczu, oraz powołanie rezerwistów, 2) ponowienie przez Francję gwarancyj sojuszniczych, a wreszcie 3) dwa demarches ambasadora brytyjskiego w Berlinie.

Zobaczymy, czy istotnie nastąpiło jakieś „załamanie się...".

Tymczasem OZON-izująca prasa („Kurier Poranny") wciąż judzi przeciwko Czechosłowacji. Poco?

DROGI POLITYKI.

W demokratycznym tygodniku „Czarno na Białym" ob. Turoń zapytuje — w związku ze sprawą Czechosłowacji — JAKIE WŁAŚCIWIE SĄ DROGI POLITYKI MIN. BECKA:

Nigdy nie uwierzymy, by p. min. Beck nie miał koncepcji, jak tylko uważać, co robią „inni", jak dążyć do „identycznych zasad" z tymi innymi. Chcemy wiedzieć, dokąd prowadzi nas p. min. Beck. I chcemy, żeby przez ten płot widział, że nie ma w Polsce cokolwiek znaczącego odłamu politycznego, ani organu prasy, poza pismami rządowymi — lub politycznymi utrzymankami, *któryby NIE uważał za konieczne przeciwstawić się zamachom na suwerenność Czechosłowacji.* Rzecz znamienna, że w tej chwili, gdy proklamuje się hasła henleinowskie w Karwinie, *nawet „IKC"*, który przez tak długi czas stał na czele antyczeskiej kampanii w Polsce, rozładował swą broń wobec powagi odpowiedzialności i o wiele ważniejszych, dominujących problemów. Instynkt narodu nieomylnie przestrzega.

Autor formułuje tak swoje stanowisko:

Stanowisko nasze w tej sprawie jest znane. Stoi za nim cała demokracja, którą obcy, trzeźwy obserwator „Timesa" ocenia na ¾ narodu polskiego. Rozum stanu wymaga w tej chwili takiego wyjścia z sytuacji, które by nie tylko nie było naruszeniem dotychczasowych podstaw obronności państwa, ale które by było tej *obronności wzmocnieniem. Podanie dłoni Czechosłowacji*, stworzenie potężnego gospodarczo i militarnie bloku *50 milionowego Słowian* i przyciągnięcie doń *państw bałtyckich* — to jest już nie tylko wzmocnienie obrony, to przejęcie w nasze ręce *inicjatywy w Europie Środkowej.*

A Sejm? Naturalnie milczy:

Że w takiej chwili sejm nie odczuł potrzeby *natychmiastowego zwołania sesji nadzwyczajnej*, to jeszcze raz potwierdza ogólne przekonanie *o poziomie* politycznym i poczuciu odpowiedzialności tych posłów.

Nie na nich czekamy. Czekamy na odpowiedź rządu, czekamy na natychmiastową „szczerą wymianę poglądów" i na decyzję, zgodną z wolą narodu.

Uwagi trafne.

WŁOCHY A FRANCJA.

Jak czytelnicy wiedzą, mowa genueńska Mussolinego ponownie zaostrzyła stosunki włosko - francuskie. „Polonia" widzi w tym *dłoń niemiecką:*

Wydaje się ponad to, że w przewlekaniu się i jątrzeniu spraw hiszpańskich *nie brak ręki niemieckiej.* Nie jest dla Niemiec obecnie pożądane, aby konflikt hiszpański zbyt prędko i gładko znikł z powierzchni politycznej Europy Dla Niemiec jest rzeczą wygodną, że *sprawy hiszpańskie absorbują uwagę zachodnich państw* demokratycznych i odwracają ją od Europy środkowej, gdzie decyduje się właśnie los Czechosłowacji. Dla Niemiec jest rzeczą wygodną, że przedłużają się rokowania włosko - francuskie i, niezbyt pewny od „Anschlussu", przyjaciel włoski musi się jednak nadal *oglądać na Berlin.* Nie śpieszno też Berlinowi powiększać pomoc dla gen. Franco. Po wycofaniu się z Hiszpanii Włoch trudno będzie Niemcom samym tam pozostać. A interes „ideologiczny" w rozumieniu niemieckim z pewnością nie oznacza bezinteresowności materialnej.

SPRAWA CZECHOSŁOWACJI.

Wracamy raz jeszcze do sprawy Czechosłowacji. Albowiem w polskim społeczeństwie budzi coraz głębsze zastanowienie. „Kurier Polski" pisze o wielkim zainteresowaniu w *Anglii* pozycją Polski:

Przypuśćmy bowiem (trzeba mocno podkreślić to słowo „przypuśćmy"), że rząd praski zdecyduje się wobec Niemiec na bardzo daleko idące ustępstwa, że zgodzi się np. za cenę formalnego utrzymania suwerenności i niezawisłości Czechosłowacji na faktyczne jej uzależnienie od Niemiec. Rękaw niemiecki, formalny czy istotny, którybe się wtedy wytworzył, podsunąłby się tak daleko pod granice Polski, *objąłby Polskę uściskiem tak mocnym,* że musiałoby to stworzyć *zupełne przegrupowanie* na terenie polskiej polityki zagranicznej.

Krótko mówiąc, powstaje WIELKIE NIEBEZPIECZEŃSTWO NIEMIECKIE:

To olbrzymie niebezpieczeństwo niemieckie zmusiłoby Polskę do szukania *nowych punktów oparcia, nowych sojuszów, nowych kontaktów,* do zreorganizowania w pewnym sensie pewnych szlaków swej polityki zagranicznej.

Ale prasa reżimowa *problemów nie widzi.* Uważa widać, że wszystko w porządku. Opinia jednak angielska bardzo się interesuje rolą, którą będzie grała Polska w nowej sytuacji — wobec Czechosłowacji, Rumunii, Węgier i t. d.

DOŁĄCZAJ!

W wileńskim „Słowie" umiescza artykuł b. premier L. Kozłowski — który niedawno urządził znaną historię (atak) w OZONie. P. Kozłowski „stawia" NA MŁODE POKOLENIE:

W walce o wielkość Polski, *starsze szeregi żołnierzy Piłsudskiego* uzupełniane być muszą nową *rezerwą*, gdy oczy swe zwracam w stronę młodego pokolenia, które już nie zna niewoli, to wiem, że z tej strony nadciągają *rezerwy*, że idą nowe siły i słyszę ten ulgę w boju przynoszący głos komendy *„Dołączaj"*.

O jakiej młodzieży mowa? O usuniętej z OZONu? O młodych „narodowcach"? Ciekawe „uzupełniania" „starszych szeregów"...

K. CZ.

Naprężone stosunki pomiędzy Rzeszą a U.S.A.

Korespondent dziennika „Times" z Berlina donosi, iż dawno stosunki pomiędzy Rzeszą a Stanami Zjednoczonymi nie były tak naprężone, jak dziś.

Złożyło się na to kilka powodów, a więc odmowa sprzedaży Niemcom helium przez Amerykę, zarządzenie niemieckie dotyczące żydowskiego stanu posiadania oraz oburzenie Niemiec na wiadomości prasy amerykańskiej, która wręcz oskarża hitlerowców z Rzeszy o udział w ostatnich rozruchach w Brazylii.

Wolna Młodzież

UKAZAŁ SIĘ NR. 5
MAJ 1938.
TREŚĆ:

L. Blit — Siła naszych ramion.
Polska młodzież akademicka (wywiad z tow. Dębnickim).
W czyim to leży interesie?
Towarzystwo się powiększa.
O pomoc dla Republiki Hiszpańskiej.
Kongresy i zjazdy młodzieży socjalistycznej.
Sz. Mendelsn — Nowoczesna ludowa kultura żydowska.
W. Alter — Niespożyta moc.
Młodzież na widowni.
Z-r. — Karol Ossietzky.
Al. Erlich — Aleksander Świętochowski.
Probus — Psychologia i wychowanie socjalistyczne.
Tadeusz B-ski — Szczęśliwe życie.
Z naszego ruchu.

Prenumerata roczna zł. 1.—.
Adres Redakcji i Administracji: Warszawa, Nowolipie 7 m. 12, tel. 11-20-68. — Adres dla listów: „Wolna Młodzież", Skrz. Poczt. 231. Przekaz rozrachunkowy Kartoteka Nr. 307. Do nabycia w kioskach.

DZIAŁ LEKARSKI

Dr. med. K. KRAJEWSKI
WENERYCZNE, płciowe, pęcherza, prostaty. Elektroleczenie.
Przyjmuje w swojej prywatnej lecznicy
Chmielna 56 od 9 rano do 8 wiecz.

D-r med. ŻURAKOWSKI
WENERYCZNE skórne, płciowe. Kobiety przyjmuje lekarka Dr A. RATAJ, CHMIELNA 25. 8 r. — 8 w. Niedz. do 1
GABINET ELEKTROŚWIATŁOLECZ. Diatermia, krótkie fale, d'ARSONVAL i inne.

CIĄZY wczesne rozpoznanie oraz wszelkie inne analizy lekarskie wykonywa lekarz specjalista w „LECZNICY LUDOWEJ", UL. NOWOGRODZKA 34 (przy ul. Marszałkowskiej). Tel. 9-94-44. CAŁY DZIEŃ. 341

Dr. L. LEWIN
WENERYCZNE, PŁCIOWE I SKÓRNE
od 9 r. do 9 w., w niedz. do 2 pp.
Tłomackie 2 róg Bielańskiej
w lecznicy Leszno 27, pp. 3 do 9 w.

Lot mjr. Makowskiego

Samolot polski dotarł już do Chile

Polskie linie lotnicze „Lot" otrzymały z Limy depeszę, w której major Makowski donosi, że lądował w Limie dnia 21 b. m. o godz. 15.45, oraz komunikuje dalej, iż stan radiooperaotora Rzyczewskiego, który pozostał w szpitalu w Cristobalu, jest b. dobry.

W drugiej depeszy, datowanej z Santjago de Chile z 22 b. m., mjr. Makowski donosi, że samolot polski lądował w Sant Jago o godz. 17 w niedzielę.

Jak z tego wynika, mjr. Makowski podjął lot tylko z jednym radiooperatorem.

Propaganda hitlerowska

przeciw Francji

W szkołach niemieckich zostały ostatnio rozwieszone nowe mapy geograficzne pogranicza niemiecko - francuskiego. Wszystkie większe miasta są oznaczone jednym z monumentalnych gmachów danej miejscowości oraz numerem. W opisie znajdują się odnośniki do tych numerów. Ma to swój cel. Odnośniki te stwierdzają, że miejscowości te swego czasu należały do Niemiec. I tak — Metz wchodził już od 1356 r. w skład niemczyzny, Toul — znajduje się pod nazwą „Tull", Nancy — pod nazwą Nanzig, do r. 1766 niemieckie, Strasburg jako niemieckie, Epinal przechrzczono na Spielebu, Remiremont na Romeberg, Montbeliard na Monpelgard, który wszedł w skład Francji dopiero od 1792 r., Besancon nazwano Bizanz, twierdząc, że od 1032 było to miasto niemieckie.

Obowiązkowa służba pracy w Polsce

W myśl nowej ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym, po raz pierwszy latem r. b. władze wojskowe wcielą poborowych z cenzusem do Hufców Junackich dla odbycia obowiązkowej służby pracy. Już w czerwcu pierwsze zastępy absolwentów szkół średnich, ogólnokształcących i zawodowych zaczną pracować z łopatą i kilofem w dłoni. I odtąd stale, co rok ogół młodzieży kończącej licea, a powołany do odbycia czynnej służby wojskowej będzie szedł najprzód na kilka tygodni do obozów pracy, a dopiero po tym do wojska.

Obowiązkową służbę pracy absolwentów szkół średnich przewiduje ustawa z 9 kwietnia 1938 r. o powszechnym obowiązku wojskowym w artykule 79. Stanowi ona nieodłączny wstęp i niejako zaprawę do skróconej służby wojskowej, która jest przywilejem absolwentów szkół średnich, Nie może więc być mowy o żadnych zwalnianiach ze służby pracy — tak jak nie może być mowy o zwolnieniu obywatela z obowiązku służby wojskowej.

Talleyrand

minister, który 13 razy popełnił zdradę

W tych dniach upłynęło sto lat od śmierci największego cynika, jakiego znały dzieje, a był nim wybitny francuski mąż stanu Talleyrand, książę Beneventu i biskup Autun, który w proroczym przewidywaniu kiedyś powiedział, że będą o nim mówić jeszcze w 300 lat po jego śmierci.

Talleyrand nie pomylił się. Będzie się o nim tak długo mówić, jak długo istnieć będą na świecie ministrowie, którzy na swym sztandarze wypisali zdradę i łamać będą przysięgę, składaną na wierność krajowi i rządowi, w którym zasiadają, za mniejszą lub większą sumę złota.

Talleyrand zdradził po kolei każdego, kto z nim miał do czynienia — Ludwika XVI-go, papieża, Konstytuantę, Dyrektoriat, Napoleona Bonaparte, Ludwika XVIII-go i Karola X-go. Nie wymieniamy tu wielu pomniejszych rządów, którym Talleyrand złożył przysięgę po to, by je następnie zdradzić. Nie wymieniamy tu także wszystkich kobiet, którym cynik ten i zdrajca zawdzięcza swą karierę, a które po tym, gdy cel swój osiągnął, również zdradził.

Gdy Talleyrand złożył przysięgę na wierność Ludwikowi XVIII, to z całym właściwym sobie cynizmem oświadczył: *„Jest to moja 13-a przysięga, prawdopodobnie już ostatnia"*.

TALLEYRAND BISKUPEM

Talleyrand pochodził z zubożałej rodziny szlacheckiej. Wskutek braku pieniędzy oraz wskutek kalectwa — Talleyrand w dzieciństwie złamał nogę i przez całe życie kulał — nie mógł się poświęcić karierze wojskowej i wbrew jego woli rodzice skierowali go do stanu duchownego. Nigdy nie uważał swego kapłaństwa za powołanie, lecz za źródło utrzymania i od pierwszej chwili wszystko co czynił, czynił dla kariery. *We Francji ery ludwikowskiej, a także później karierę najłatwiej można było robić przy pomocy kobiet i Talleyrand uwikłał się w szereg erotycznych afer i skandali, nie licząc się wcale z duchowną sukienką, którą nosił. Ale za to zanim miał ukończone 34 lata został biskupem Autun.*

Jako biskup popełnił pierwsze krzywoprzysięstwo.

W charakterze przedstawiciela kleru wszedł do Stanów Generalnych i został przewodniczącym Zgromadzenia Narodowego. Na tym stanowisku zaproponował Ludwikowi XVI zduszenie siłą narastającej rewolucji. Król nie mógł się jakoś zdecydować i ten brak decyzji sprawił, że rewolucja wybuchła całą siłą. Talleyrand bez długich namysłów przeszedł na stronę zwycięskiej rewolucji. *On to w Zgromadzeniu Narodowym wystąpił z wnioskiem rozdziału Kościoła od Państwa.*

EKSKOMUNIKA

Na ten wniosek biskupa papież odpowiedział ekskomuniką. Talleyrand nie przejął się klątwą, przeciwnie, dzień wyklęcia obchodził wesoło w towarzystwie jednej z elegantek Paryża, do której, zapraszając ją do siebie, napisał:

„Ponieważ papież odmawia mi ognia i wody, przeto dla upamiętnienia tego radosnego dla mnie dnia, będzie tylko zimna pieczeń oraz wino mrożone na lodzie".

DYREKTORIAT

Gdy Dyrektoriat doszedł do władzy Talleyrand miał już na swym sumieniu zdradę króla, papieża i Konstytuanty. Szedł teraz ręka w rękę z Dantonem, który powołał Talleyranda na kierownika delegacji udającej się do Anglii.

Był to bardzo szczęśliwy dla Talleyranda przypadek, gdyż *zaledwie opuścił granice Francji, znalazł się na liście proskrybowanych, których nóż gilotyny miał skrócić o... głowę.* Zarazem nieobecność w Paryżu uwolniła go od zajęcia stanowiska w sprawie stracenia króla. Z dumą mógł przeto później powiedzieć, że ręce jego nie splamiły się królewską krwią.

Z Anglii został Talleyrand wydalony. Do Francji nie mógł powrócić. Zamieszkał przeto jako emigrant polityczny w Ameryce, lecz nie na długo. Skomunikował się ze znaną pisarką Madame de Staël, której udało się po 9 Termidora przeprowadzić, iż Talleyrand został skreślony z listy banitów i mógł wrócić do Francji. Co więcej, pani de Staël udało się tyle jeszcze dla Talleyranda zyskać, że ten niewątpliwie zdolny dyplomata został przyjęty na służbę państwową i otrzymał nominację na ministra Spraw Zagranicznych.

TALLEYRAND I NAPOLEON

Talleyrand po swojemu podziękował pani de Staël. Gdy wpadła ona w niełaskę u Napoleona, Talleyrand był tym, który podsunął Napoleonowi myśl wypędzenia Madame de Staël, swojej ongi protektorki, z Francji. W rozstrzygającej rozmowie, jaką odbył w tej sprawie z Napoleonem, Talleyrand powiedział: *„To jest taka wielka intrygantka, że dzięki niej właśnie ja zajmuję to stanowisko, które zajmuję".*

Bardzo osobliwy był stosunek Napoleona do Talleyranda. Wielki Korsykańczyk bardzo wcześnie poznał się na przebiegłym dyplomacie, a jednak nie mógł się zdecydować na to, by go przepędzić. *Napoleon wiedział o wszystkich zdradach i aferach korupcyjnych Talleyranda, wiedział nawet, że przy zawarciu traktatu pokoju i przyjaźni z Ameryką wziął łapowe w wysokości dwuch milionów franków. Wiedział także o tym, że on to zapędził Francję w niepotrzebną wojnę z Hiszpanią w tym wyrachowaniu, że wojna ta wykończy Napoleona. Wiedział nawet o tym, że Talleyrand był w zmowie z carem Aleksandrem;* ale jakoś nie mógł się go pozbyć, tego jedynego męża stanu, „który go rozumiał", jak się cesarz wyrażał.

Znał go tak dobrze, że wyprawiając go raz do Anglii w poselstwie, dał mu następującą wskazówkę na drogę: „Pamiętaj zawsze o tym, że ilekolwiek ci tam zaofiarują, u mnie dostaniesz w dwójnasób".

Talleyrand zdradził Napoleona i tych, którzy po nim nastąpili. Miał on nadzwyczajną zdolność orientowania się w porę.

Za swe zdrady i korupcje otrzymał w ciągu swej kariery dyplomatycznej według skromnych obliczeń 117 milionów franków, z czego większą część stracił przy stoliku karcianym i na kobiety.

EPIGONI

W handlowaniu przekonaniami prześcignął on znacznie swego ministerialnego kolegę Fouché'go, który w rejestrze krzywoprzysięzców i akrobatów przekonaniowych przecież także zajmuje zaszczytne miejsce.

Wszelako jeśli porównać Talleyranda, człowieka, który 13 razy składał przysięgę na wierność i i 13 razy je złamał, który spuścił w kieszeń przeszło 100 milionów franków łapowego, z Talleyrandami naszych czasów, którzy za jedną zdradę każą sobie grubo płacić, to wówczas poznaje się dopiero całą „wielkość" tego męża stanu, o którym z pewnością jeszcze za dwieście lat będzie się wspominać, gdy jego małych epigonów już dawno pokryje pył zapomnienia.

r. b.

Echa zajść 1 maja we Lwowie

Społeczeństwo lwowskie zareagowało bardzo żywo na napad endeckich bojówkarzy na pochód 1-go maja. Jak wiadomo, rektor Joszt pod wzburzeniem opinii publicznej musiał ustąpić, a Senat profesorów Politechniki jednomyślnie potępił napastników.

W ubiegły piątek odbyło się zebranie przedstawicieli demokratycznych i społecznych organizacji inteligencji lwowskiej z udziałem PPS, Klubu Demokratycznego i Polskiego Stronnictwa Ludowego jako też organizacji młodzieżowych, ZNMS, Wici i Młodzieży Demokratycznej. W zebraniu wzięło udział także kilku profesorów wyższych uczelni i polskiego Zw. Nauczycieli Szkół Powszechnych.

Na zebraniu tym tow. Skalak zreferował przebieg wypadków jako też kroki, podjęte w kierunku uzyskania pełnej satysfakcji dla ruchu robotniczego, jak i ukarania winnych tych zajść, — po czym po ożywionej dyskusji uchwalono jednomyślnie wyrazy solidarności dla robotników, zorganizowanych w PPS i Związkach Zawodowych, i przyrzeczono udzielić pełnego poparcia — tak moralnego, jak i materialnego — dla ofiary wypadków tow. Tadeusza Ursyna.

Zwycięski strajk

robotników w Święcianach

W dniu 19 b. m. został zakończony strajk robotników ze Święcian, skupionych w Centr. Zw. Rob. Przem. Budow. Drzew. Cer. i Pokrewn. Zaw. w Polsce, który obejmował dwa zakłady pracy o łącznej ilości 60 osób.

Dzięki energicznej interwencji Związku i stanowczej postawie robotników strajk został zakończony zwycięsko, przy czym żądania robotników zagwarantowano w podpisanej umowie zbiorowej.

Robotnicy uzyskali 33% podwyżkę płac, przestrzeganie 8-mio godz. dzień pracy (poprzednio 10 godz.), płatne urlopy, uznanie Związku, jako prawnego reprezentanta robotników, oraz zapłatę za strajk.

Należy podkreślić silny opór ze strony pracodawców w formie uchylania się od rokowań, oraz usiłowania rozbicia akcji przez sprowadzenie łamistrajków i policji. Robotnicy okazali się nieugięci w walce o prawo do życia.

Zwycięska akcja na tym terenie ma tym większe znaczenie, że wśród miejscowych robotników jest wielu nieuświadomionych.

Nie chcą hitlerowskich gości

Kongres partii południowo-afrykańskiej wysłał delegację do gubernatora południowo - zachodniej Afryki, protestując przeciwko porjektowanej wizycie w portach południowo-zachodniej Afryki 2000 hitlerowców na parowcu organizacji „Kraft durch Freude".

Delegacja oświadczyła gubernatorowi, że wizyta niemiecka mogła by spowodować rozruchy.

Masło dla armii

zagadnieniem przesilenia rządowego

W norweskim Störtingu (sejmie) Rząd podczas dyskusji nad sprawą zaopatrywania armii w masło, czy margarynę, uczynił z tego kwestię zaufania.

Działo się to podczas dyskusji nad budżetem armii. Jeden z posłów chłopskich zażądał, by w interesie producentów rolnych zaopatrywano armię w masło. Sprzeciwił się temu minister Spr. Wojsk. uważając, iż wydatek na masło zamiast na margarynę obciąży nadmiernie budżet wojskowy. Ministra poparł premier, który uczynił z tego kwestię zaufania do Rządu.

W głosowaniu jednakże większość posłów wypowiedziała się za margaryną i gabinet został uratowany.

Walka o fotel

w Akademii Francuskiej

Pod kopułą Akademii Francuskiej, siedziby „40 nieśmiertelnych", zwolniły się dwa fotele wskutek śmierci... dwóch „nieśmiertelnych" i wkrótce mają się odbyć wybory dwóch akademików.

W Paryżu krąży pogłoska dotychczas nie sprawdzona, iż do fotela, osieroconego po zmarłym akademiku Fenaille, ma kandydować Edward Herriot, dzisiejszy prezes Izby Deputowanych oraz przypuszczalnie najbliższy prezydent Francji.

Pogłoska, iż Herriot pragnie zostać „nieśmiertelnym" stanowi dziś największą sensację Paryża, która nabiera niebywałych rozmiarów w związku z tym, że także arcybiskup Paryża, kardynał Verdier, również pretenduje do tego samego fotela.

Jeżeli wiadomość ta jest prawdziwa, to „nieśmiertelni" będą mieli twardy orzech do zgryzienia, zanim zdecydują się wybór pomiędzy tymi dwoma nieprzeciętnej miary kandydatami.

Uczony sowiecki wynalazł

radykalny środek przeciwko grypie

W Moskwie rozeszła się pogłoska, że profesor moskiewskiego instytutu mikrobiologicznego — Barykin, po długotrwałych badaniach wynalazł radykalny środek, zwalczający grypę. Prof. Barykin przeprowadził szereg badań m. in. wśród licznych pacjentów szpitali moskiewskich, wśród których grypa miała przebieg wyjątkowo złośliwy. Po zastosowaniu środka prof. Barykina, stan chorobowy mijał w przeciągu 24 godzin, nie pozostawiając po sobie żadnych śladów.

Wiadomości z całej Polski

KRAKÓW W HOŁDZIE WŁADYSŁAWOWI ORKANOWI

W Krakowie odbyła się w niedzielę piękna uroczystość zorganizowana przez Małopolski związek teatrów i chórów ludowych, mające na celu uczczenie pamięci piewcy Podhala, Władysława Orkana.

SAMOBÓJSTWO WIĘŹNIA

Z Drohobycza donoszą, iż w celi więzienia stryjskiego, powiesił się Józef Sabiło, skazany na 10 lat, za zabicie ojca. Ojcobójca targnął się na życie w rocznicę zabójstwa.

POWIESIŁ SIĘ W ARESZCIE

Z Bielszowic donoszą, iż do mieszkania Róży Szczotkowej włamał się złodziej Henryk Buchacz. W czasie dokonywania kradzieży wróciła do domu właścicielka mieszkania. Buchacz, chcąc uniknąć spotkania, wyskoczył z I piętra i rzucił się do ucieczki, został jednak schwytany, a osadzony w areszcie, powiesił się na strzępach własnej koszuli.

KATASTROFA SAMOCHODOWA POD BARCINEM

W nocy z piątku na sobotę, zdarzyła się pod Barcinem, pow. żniński, trzecia z rzędu katastrofa samochodowa. Mianowicie samochód osobowy ziemianina Mlickiego, członka Automobilklubu Wielkopolski, prowadzony przez właściciela, uderzył w przydrożen drzewo i uległ rozbiciu. Mlicki uderzywszy głową w szybę samochodu, doznał okaleczeń na twarzy i szyi odłamkami szkła i został odwieziony do szpitala.

ZDERZENIE TAKSÓWKI Z SAMOCHODEM WOJSKOWYM

We Lwowie wydarzyła się katastrofa samochodowa. Obok zakładów wodociągowych taksówka zderzyła się z samochodem wojskowym, ulegając rozbiciu. Dziwnym zbiegiem okoliczności szofer taksówki ocalał, natomiast 4-ch żołnierzy, jadących samochodem, odniosło rany. Po udzieleniu pomocy, ofiary wypadku przewieziono do szpitala. Stan ich jest ciężki.

I. P. Pawłow: Wykłady o czynności mózgu

I. P. Pawłow, członek Akademii Nauk. „Rój". 1938; str. 358; 2 il. i tabl. 1.

Bardzo zajmująca, choć żmudna w czytaniu książka to zbiór wykładów słynnego fizjologa rosyjskiego Pawłowa — nie dawno, w 86 roku życia zmarłego w Moskwie.

Czytelnik uzbrojony w cierpliwość — po prześledzeniu niezliczonej ilości doświadczeń nad psami, opisanych sucho, ale zajmująco interpretowanych — nabiera właściwego smaku w momencie, gdy zdoła sobie uświadomić, jakie perspektywy otwiera przed materialistycznym światopoglądem, nowa naukowa metoda szkoły Pawłowa badania czynności układu nerwowego — specjalnie ośrodkowego układu nerwowego — mózgu. Wykłady te to dwudziestokilkuletni dorobek pracy nad korą mózgową psa. Znamy mniej lub więcej dokładnie normalną czynność—fizjologię — różnych narządów wewnętrznych zwierząt i ludzi. Ułatwia nam to poznanie zaburzeń w normalnej czynności, czyli patologii danego narządu.

O fizjologii naszej kory mózgowej wiemy mało.

Czynność mózgu, tego najwyżej rozwojowo zorganizowanego narządu naszego ciała, pozostaje dla nas dotąd wielką tajemnicą.

Co to jest normalna czynność kory mózgowej — jaki związek zachodzi pomiędzy tą tkanką a naszym życiem psychicznym? Cała wyższa działalność człowieka — przebogate życie duchowe — olbrzymia skala jego uczuciowości, potężna inteligencja — dająca mu poczucie wyższości nad niżej zorganizowanymi zwierzętami—wszystko to zależy od prawidłowej budowy i czynności kory mózgowej. Psychologia bada życie psychiczne człowieka w oderwaniu od podłoża, z którego to życie psychiczne wyrosło.

Pawłow i jego szkoła — podchodzą do badania tego zagadnienia od strony eksperymentu nad korą mózgową i biorąc za punkt wyjścia elementarny i podstawowy akt układu nerwowego — jakim jest najprostszy odruch, dochodzą w toku eksperymentalnych badań do wywoływania całego szeregu prostych i bardzo złożonych odruchów — t. zw. odruchów warunkowych — powstających u zwierząt w określonych warunkach — w ich życiu osobniczym — nazwanych tak w odróżnieniu od odruchów bezwarunkowych — wrodzonych.

Zjawisko odruchów warunkowych jest, jak powiada Pawłow — zjawiskiem najbardziej powszednim i rozpowszechnionym, jako czynność psychiczna układu nerwowego: „Jest to oczywiście to, co znamy u siebie i u zwierząt pod różnymi nazwami: tresura, karność, wychowanie, przyzwyczajenie..."

W ten sposób Pawłow, jako fizjolog — eksperymentalnie badający zjawisko odruchów warunkowych — wkracza swą czysto materialistyczną, przyrodniczą metodą w dziedzinę, której dotychczas fizjologowie nie znali — w dziedzinę wyższych czynności układu nerwowego — czynności psychicznych.

Wyniki badań i eksperymentów Pawłowa determinują czynności psychiczne zwierzęcia — stwierdzając, że w określonych warunkach wewnętrznych i zewnętrznych musi nastąpić określona czynność układu nerwowego.

„Bohaterem" dwudziestu trzech wykładów Pawłowa o czynnościach mózgu jest pies, pasem przywiązany do stojaka i wydzielający z wypreparowanej odpowiednio ślinianki, na zadziałanie szeregu najprzeróżniejszych wybranych bodźców ślinę mierzoną ściśle w kroplach. Ilość kropli, szybkość wydzielania śliny w zależności od programowej zmiany warunków eksperymentu, skrzętnie notowanych, układają się w szeregi danych, które stają się podstawą do określania zasadniczych praw regulujących czynność kory mózgowej psa.

W ostatnim swoim wykładzie, mówiąc o zastosowaniu do człowieka danych doświadczalnych na zwierzętach, Pawłow podkreśla, „że najbardziej ogólne podstawy wyższej działalności układu nerwowego — związanej z korą mózgową są jedne i te same u zwierząt wyższych i u ludzi".

Książka tłumaczona jest przez ucznia Pawłowa dr. med. Stefana Millera.

Zasługą „Roju" jest, że nie uląkł się trudności i wydał książkę, która u pośredników, między autorem a czytającą publicznością, może spotkać się z cierpkim przyjęciem. Istnieją tradycje pseudo - intelektualne i pseudo - naukowe, przetykane często „wyrafinowanym dowcipem". Zasadniczy brak wiedzy pokrywa się nieraz efekciarskim stylem.

Na tym tle powstaje dziwna niechęć do pierwszych źródeł i opracowań naukowych, na tym tle lęgną się propagatorzy „życia ułatwionego" i „wiedzy ułatwionej", propagatorzy nowych kierunków naukowych z trzeciej lub z czwartej ręki, a przez to samo często już zniekształconych.

Nie wynika stąd, że pomniejszamy socjologiczną rolę popularyzacji, nie, książka dobrze popularyzująca jakiś odcinek nauki spełnia dobrze swoją „powinność społeczną". Nie należy jednak dopuszczać do tego, aby w cieniu złej, czy nawet dobrej popularyzacji, ginęły dla naszego czytelnika źródłowe opracowania z pierwszej ręki, nieobwarowane chińskim murem niezrozumienia. A takie publikacje naukowe nie są rzadkością. Do nich zalicza się książka Pawłowa „Wykłady o czynności mózgu".

Do przeczytania jej i zrozumienia nie potrzebne jest jakieś specjalne przygotowanie. Zasadnicze pojęcia przyrodnicze dane przez średnie wykształcenie są zupełnie wystarczające, aby tę ciekawą książkę rozumieć i treścią jej się zainteresować.

Poznanie książki Pawłowa obowiązuje przede wszystkim przyrodników, lekarzy i psychologów. — Niemniej jednak jest ona dostępna dla wszystkich (socjologów, pedagogów i t. p.), którzy dążąc do pogłębiania swego światopoglądu materialistycznego interesują się ogólną wiedzą przyrodniczą.

Dr. Med. FELIKS KACZANOWSKI

Na ostatniej fali

CHAMBERLAIN O CZECHOSŁOWACJI

LONDYN (PAT). — Za zapytanie Artura Hendersona, jaka była treść odpowiedzi czechosłowackiej na „przedstawienia“, poczynione ostatnio w Pradze, Chamberlain oświadczył w Izbie Gmin, że nie jest w możności ujawnić tej odpowiedzi, gdyż miała ona charakter poufny. „Mogę stwierdzić jednak — zaznaczył premier — iż Rząd czechosłowacki był poruszony zainteresowaniem, jakie Rządy W. Brytanii i Francji okazały dla całokształtu sprawy i zapewnił nas o swych dążeniach do znalezienia słusznego i sprawiedliwego jej rozwiązania“.

HENLEIN U PREMIERA CZECHOSŁOWACJI

PRAGA (PAT). — Konrad Henlein przybył do Pragi wczoraj o godz. 16-tej. W godzinach wieczornych odbyła się rozmowa między Henleinem a premierem Hodżą.

WALKI W HISZPANII

SARAGOSSA (PAT). — Wojska rządowe podjęły wczoraj gwałtowny kontratak na odcinku Tremp — Balaguer. O świcie rozpoczęło się przygotowanie artyleryjskie, w którym brały udział liczne samoloty bombowe. Na odcinku zgórą 110 klm. nieprzyjaciel czynił próby przerwania frontu, konsentrując swe wysiłki głównie w okolicach przyczółka mostowego Balagueer i w pobliżu Tremp. Po kilkugodzinnym bombardowaniu piechota nieprzyjacielska, popierana przez 30 czołgów, ruszyła do ataku na południe od Balaguer. Do akcji wprowadzono wówczas wszystkie baterie powstańczee, które ostrzeliwały ogniem zaporowym okopy przeciwnika i przedpola własnych okopów przed zagrodami z drutu kolczastego. Mimo rozpaczliwych wysiłków przeciwnika, nie udało mu się dotrzeć do okopów powstańczych.

WYJAZD MIN. BECKA

WARSZAWA (PAT). — Wczoraj rano wyjechał do Sztokholmu minister spr. zagr. J. Beeck z mał żonką.

P. Ministrowi Beckowi towarzyszą dyrektor gabinetu ministra p. Michał Łubieński i sekretarz osobisty p. St. Siedlecki.

Na dworcu żegnali p. min. Becka poseł szwedzki Lagerberg z personelem poselstwa oraz wyżsi urzędnicy M. S. Z. z podsekretarzem stanu p. J. Szembekiem.

STRASZNA KATASTROFA LOTNICZA

PRAGA (PAT). — Na granicy czesko - saskiej spadł czeski samolot wojskowy. Pięciu ludzi z załogi poniosło śmierć.

ZGON BRATA PREZYDENTA R. P.

KRAKÓW (PAT). — Wczoraj w południe w „Hotelu Polskim“ przy ul. Floriańskiej w Krakowie zmarł nagle na anewryzm serca Ludwik Mościcki, dyrektor państwowych zakładów przemysłowych w Cieszynie, brat Pana Prezydenta R. P. Ignacego Mościckiego.

Dyr. Mościcki przybył wczoraj rano do Krakowa w sprawach służbowych w towarzystwie swego sekretarza.

KS. RADZIWIŁŁ WRESZCIE SIĘ OŻENIŁ

LONDYN (PAT). — W jednym z olndyńskich urzędów stanu cywilnego zawarty został wczoraj w południe związek małżeński między ks. Michałem Radziwiłłem a Angielką p. Harriett Stewart Dawson, 57-letnią wdową po znanym publicyście londyńskim.

Dziecko wypadło z okna 1-go piętra i nic mu się nie stało

W dniu wczorajszym w domu przy ulicy Prynycypalnej 44 na Chojnach wydarzył się wypadek z dzieckiem, który na szczęście zakończył się bez szkody. W domu tym 4-letni Hieronim Świętosławski, pozostawiony bez opieki, wdrapał się na parapet okna i wywabił się nieuostrożnie, że stracił równowagę i spadł z wysokości pierwszego piętra na podwórze. Przerażeni rodzice wezwali pogotowie Czerwonego Krzyża 1 tu się, że ich dziecku absolutnie nic się nie stało. Dziecko upadło na pulchny wał śniegu... zupełnie bez szwanku i nie odniosło najmniejszego urazu na ciele.

Konferencja Okręgowa Łódzkiej Organizacji P. P. S.

WZROST WPŁYWÓW PARTII — AKCJE MASOWE — REFERAT POLITYCZNY PRZEDSTAWICIELA C. K. W. — WYBORY NOWYCH WŁADZ OKRĘGOWYCH.

W sobotę, dnia 21 maja r. b., w sali Domu Związków Zawodowych odbyła się doroczna konferencja okręgowa Łódzkiej Organizacji PPS.

Konferencję rozpoczęto odśpiewaniem „Czerwonego Sztandaru“ — hymnu PPS.

Zagaił obrady tow. Szewczyk—przewodniczący ŁOKR-u, witając obecnego na konferencji tow. Pużaka Kazimierza, generalnego sekretarza partii.

Uczczono pamięć Andrzeja Struga oraz zmarłych członków Łódzkiej Organizacji ttow.: Grzegorzewskiej Anny, Kosińskiego Wojciecha, Roznaty Franciszka, Pawińskiego Romana i mgr. Rabinowicza Jerzego.

Do prezydium konferencji powołano ttow. Stawińskiego, adw. Hartmana i Kosińskiego, oraz Berenta — jako protokulanta.

Sprawozdania: polityczne i organizacyjne z działalności OKR-u za okres sprawozdawczy złożyli ttow. Szewczyk Artur i Wachowicz Henryk

Złożone sprawozdania stwierdzają rozwój i rozszerzenie wpływów Łódzkiej Organizacji PPS., mówią dokładnie o akcjach masowych przeprowadzonych na terenie Łodzi, o wzroście wpływów organizacyjnych w całym szeregu fabryk i zawodów i o popularności akcji prowadzonej przez Partię za rozwiązaniem obecnego Sejmu i rozpisaniem nowych, demokratycznych i na 5-cio przymiotnikowej ordynacji wyborczej do Parlamentu, samorządu Ubezpieczalni.

Partia brała czynny udział we wszystkich walkach proletariatu łódzkiego.

Z akcji masowych należy wymienić: 1) akcję wiecową, odezwową i zebrań fabrycznych za rozwiązaniem Sejmu i Senatu, 2) strajk protestacyjny w grudniu 1937 r. w 15-tą rocznicę zamordowania Prezydenta G. Narutowicza, 3) imponującą manifestację 1-majową, 4) akcję przeciw projektowi nowej ordynacji wyborczej do Rad Miejskich dla 6-ciu największych miast, 5) demaskowanie hitlerowskiego oblicza endecji, 6) akcję przeciw działalności hitlerowskich jaczejek w Polsce i w sprawie Gdańska, 7) walkę z sanacją i endecją jako polska odmiana faszyzmu.

Dziesiątki zgromadzeń, setki masówek robotniczych, setki tysięcy odezw, są ilustracją ożywionej działalności Partii na terenie Łodzi.

Rozwoju działalności Partii nie potrafiły osłabić ani zakazy zgromadzeń, ani konfiskaty wydawnictw ani nawet aresztowania członków Partii.

Konferencja wysłuchała sprawozdań z wielką uwagą i przyjęła je żywymi oklaskami.

Po sprawozdaniu kasowym złożonym przez tow. Skałeckiego, imieniem Komisji Rewizyjnej tow. Kieler przedłożył wniosek o wyrażenie ustępującym władzom votum zaufania.

Wniosek Komisji Rewizyjnej uchwalony został jednomyślnie.

Tow. Pużak, przedstawiciel C. K. W. wygłosił referat polityczno - organizacyjny.

Referat obejmował położenie międzynarodowe ze szczególnym podkreśleniem stanowiska i roli państw demokratycznych, atakowanych i penetrowanych przez wojujące państwa faszystowskie: Niemcy i Włochy.

Tow. Pużak obszernie omówił działalność agend hitlerowskich w Polsce i podkreślił gotowość ludu pracującego do obrony Niepodległości, podczas gdy burżuazja jak najmniej świadczy na cele obronności kraju. Lud pracujący Polski, podnoszący wysoko Sztandar Niepodległości żąda jednak Sprawiedliwości Społecznej, pracy, możliwych warunków egzystencji, wolności politycznej i wpływu na rządy państwem drogą nowych wyborów.

Konferencja okręgowa przyjęła do wiadomości propozycje organizacyjne ustępującego OKR-u oraz przedstawiciela CKW w sprawach: organizacji młodzieży PPS., rozszerzenia roboty partyjnej na okoliczne wsie, zorganizowania botniczej Samoobrony“, masowego kolportażu wydawnictw PPS. i szereg innych.

Następnie dokonano wyboru OKR-u, Komisji Rewizyjnej i Sądu Partyjnego drogą tajnego głosowania.

DO ŁOKR. PPS. ZOSTALI WYBRAN ITTOW.: Andrzejak Edward, Baraniecki Antoni, Domeradzki Henryk, Goliński Stanisław, adw. Hartman Kazimierz, Krauze Edward, Kruczkowski Bronisław, Leks Antoni, Karbowiak Jan, Malinowski Leon, Moskiewicz Gustaw, Potkański Józef, Stawiński Wincenty, Skrzydlewski Ludwik, Szewczyk Artur, Strzopa Stanisław, Skałecki Henryk, Szczepańczyk Władysław, Sobczak Kazimierz, SzulmanZygmunt, Wachowicz Henryk, Walczak Jan, Włodarczyk Nikodem, Zajdlowa Józefa, Zatke Wacław. Zborowski Franciszek, a jako zastępcy członków OKR-u wybrani zostali ttow.: Zajdel Leonard, Kosiński Władysław, Mendasik Zygmunt, Jaroszek Marceli, Srednicka Izabella, Berent Mieczysław, Matula Władysław i Lewy Franciszek.

DO KOMISJI REWIZYJNEJ WYBRANI ZOSTAL TTOW.:

mgr. Kieler Józef, Kwiatkowski Alfred, Frontczak Stanisław, Kasprzak Mieczysław i Lewiński Mieczysław.

DO SĄDU PARTYJNEGO WYBRANI ZOSTALI TTOW.:

adw. Kempner Rafał, Jatczak Jan, Kędzierski Władysław, Sobczyk Władysław, Pierścieniewski Andrzej, Mikołajewski Kazimierz i Gertneer Karol.

POSIEDZENIE Ł. O. K. R. P. P. S.

Posiedzenie nowo wybranego Ł. O. K. R. P. P. S. odbędzie się w środę, dnia 25 maja r. b. o godzinie 7 w. w lokalu przy Al. Kościuszki nr. 29.

SEKRETARIAT Ł. O. K. R. P. P. S.

7 miesięcy za jedno słowo

Przed Sądem Okręgowym w Łodzi odpowiadała w dniu wczorajszym Genendla Małka Generowicz, właścicielka sklepu artykułów cukierniczych, przy ul. Franciszkańskiej 58, oskarżona o fałszerstwo dokumentu.

Generowiczowa, chcąc uprawiać swój proceder do godziny 11 wieczór, a nie chcąc wykupywać patentu wyższej kategorii, wpisała sobie na swym świadectwie handlowym wyraz „mleczarnia“. Przez pewien czas uchodziło to jej bezkarnie. W końcu maja r. ub. przybył do jej sklepu kontroler skarbowy, który zwrócił uwagę na ten dopisek i kazał Generowiczowej zgłosić się z patentem do 7-go Urzędu Skarbowego. Tam spisano jej protokuł i sprawę przeciw niej skierowano do prokuratora.

Na wczorajszej rozprawie skarżona do winy się nie przyznała, twierdząc, że w swoim czasie czyniła w urzędzie skarbowym starania o pozwolenie jej na uprawianie handlu do godziny 11-ej wieczór. Któregoś dnia jakiś urzędnik, na jej prośbę, umieścił ten dopisek na patencie. Sąd jednak nie dał wiary zeznaniom oskarżonej i skazał ją na 7 miesięcy więzienia i 100 zł. grzywny.

Dnia 23 maja 1938 r. zmarł, przeżywszy lat 34

tow. JÓZEF MICHALAK

długoletni członek P. P. S. oraz były członek Komitetu Dzielnicy Prawej

W zmarłym tracimy oddanego klasie pracującej i idei socjalistycznej towarzysza.

Na pogrzeb odbyć się mają cy w środę, dn. 25 b. m. o godz. 5 m. 30 z domu żałoby przy ul. Drewnowskiej Nr. 63 na cmentarz na Mani zaprasza

Towarzyszy, przyjaciół i znajomych zmarłego

Komitet Dzielnicy Prawej PPS.

Tabela wygranych

14 dzień ciągnienia IV klasy 41 Loterii Państwowej

I i II ciągnienie

GŁÓWNE WYGRANE.

75.000 zł. 138135.
15.000 zł. 128595.
Po 10.000 zł. 44987, 61317.
Po 5.000 zł. 13434. 14726, 19364. 29109.
Po 2.000 zł. 3160, 4505, 6410, 9313. 16291, 24565, 31503 33942, 26010, 39458, 46126, 55308, 56880, 88978, 94049. 108886, 123279, 128043.
Po 1000 złotych 1879, 4982, 10347, 13183, 25467, 29555, 35324, 39588 404000, 51.3331, 55.524, 58.430, 61069 81830, 65869, 44406, 70017, 71007, 72165, 74056, 79674, 81.295, 81410, 90087, 96144, 95712, 105574, 108320, 109253, 109645, 112363, 114372, 115326, 116438 128107 132009 151581 154143 154259 156616 157517.

WYGRANE PO 250 ZŁOTYCH.

15 64 231 48 52 475 783 904 61 89 1057 263 490 538 626 71 857 950 71 2018 370 604 703 37 847 3152 225 80 360 665 826 55 97 967 84 4030 122 395 480 662 91 781 988 5005 72 104 21 22 68 378 562 88 603 55 870 920 42 6571 749 876 921 7179 236 329 49 61 402 35 53 83 509 98 789 870 903 91 8010 81 690 729 852 79 922 31 9083 135 53 273 415 40 59 72 83 554 64 684 804 10095 198 200 92 469 527 92 788 868 11025 68 382 84 94 470 512 23 57 857 961 74 88 12037 62 355 591 610 46 13085 288 446 518 649 701 38 56 79 872 902 57 81 14064 195 296 309 41 455 506 607 44 739 809 930 15033 286 445 530 602 49 88 898 909 21 62 16043 141 244 407 574 677 95 731 959 17022 100 48 204 [illegible] 319 458 18004 244 65 90 318 51 483 614 793 871 911 26 19025 88 272 338 646 71 80 878 948 20004 19 32 245 352 478 94 96 511 21 580 886 21011 131 58 212 39 49 400 56 567 609 710 14 843 93 947 22117 233 34 403 31 49 85 865 981 23026 30 185 87 93 286 92 97 375 88 511 611 778 853 901 24230 85 427 548 92 622 64 774 879 988

25017 55 75 355 619 46 72 76 786 279023 114 31 77 280 303 451635 83 714 24 85 902 45 78 28079 507 833 98 965 92 29085 215 429 628 63 755 70 3064 536 404 740 83 852 31013 65 231 64 316 644 783 944 49 90 32002 19 287 350 82 408 506 49 69 877 910 56 84 33134 77 267 56 348 77 403 22 47 84 548 34083 237 488 97 529 36 81 94 612 709 60 883 35005 49 123 96 278 90 335 645 768 804 952 92 36157 283 308 478 79 94 748 48 810 47 62 944 37026 40 229 52 91 467 906 65 79 38003 8 165 347 98 464 514 726 60 860 65 89 996 39072 80 352 82 504 767 988

40110 58 341 592 616 18 68 807 66 41179 245 447 547 54 859 930 42252 381 476 869 93 971 43283 464 505 801 52 44040 601 815 956 45180 91 305 569 82 693 739 803 46117 354 97 435 730 46 47016 117 272 98 486 623 763 97 819 57 73 93 48055 110 681 82 93 819 967 49091 156 73 436 502 631 60 66 772 834 915 64 91

50102 574 664 510 43 239 92 372 98 133 77 617 19 831 83 925 44 84 52048 162 87 205 314 98 544 92 845 979 53186 281 402 63 74 708 83 54095 147 48 76 87 274 308 80 591 866 94 933 55233 38 445 765 844 92 911 56022 263 373 504 29 80 885 973 80 93 57103 86 298 317 33 665 88 899 993 58057 128 66 387 412 550 89 565 785 833 67 976 59204 36 572 722 25 316 97 60241 503 605 18 741 824 87 903 13 61216 18 63 65 323 414 538 44 632 68 788 800 973 62033 148 62 70 241 369 71 445 86 526 35 38 56 63057 68 133 34 51 201 77 493 515 649 85 811 68 957 54032 188 284 316 422 524 821 85 915 65007 217 394 475 530 633 826 941 66012 94 210 86 353 556 75 828 957 78 67104 13 375 89 407 73 975 83 68081 91 109 23 53 83 97 364 91 666 830 95 973 69 235 322 58 85 406 621 64 769 924 83 70049 111 203 31 36 76 348 418 63 94 550 78 620 84 719 47 79 823 48 916 71088 104 64 536 660 878 37 72082 96 183 313 780 972 73007 66 72 148 83 39 258 338 26 446 618 21 30 38 746 842 70 942 47 74013 93 607 38.

75027 96 158 296 473 567 809 40 45 75 88 76241 321 41 75 82 462 696 763 980 93 77231 33 426 752 969 78010 77 160 94 413 541 54 84 897 79039 53 165 85 212 64 324 436 74 91 592 637 720 84 99 839 91 958 80022 28 37 165 281 326 38 89 522 760 72 969 93 81586 632 37 750 938 59 82024 76 117 88 242 307 88 454 67 83 625 876 993 83071 76 247 401 538 59 75 600 43 75 752 87 801 84013 218 301 8 76 452 521 707 28 804 31 97 901 85084 233 469 773 897 921 65 86055 199 263 377 494 729 964 87153 59 221 30 46 86 78 547 676 784 969 84 87 88018 142 239 06 372 76 89 667 859 66 906 29 32 91 89464 90 527 97 637 48 90153 220 66 403 516 63 90 878 89 91064 123 87 89 311 536 60 616 18 914 92093 157 255 70 308 31 43 646 846 965 86 93071 83 284 310 439 43 570 96 631 64 785 866 73 94034 236 71 95 426 736 38 63 870 87 935 90 95721 89 834 953 96133 321 27 411 17 517 769 932 72 97073 320 88 433 63 567 603 10 789 836 92 907 13 980138 96 212 96 468 589 96 638 811 21 99125 89 254 55 88 391 508 87 693 918 28 39

100200 45 418 67 94 95 522 602 15 241 87 940 98 101053 259 384 482 539 619 719 93 961 102621 830 67 68 103012 21 104 21 32 303 87 460 62 90 515 668 83 736 819 26 993 104230 333 48 559 93 679 763 99 850 953 93 105008 57 167 73 312 56 424 634 754 927 106172 208 38 71 301 66 69 78 403 572 651 67 735 809 84 953 107006 39 212 18 63 332 59 453 83 633 70 840 89 981 108040 102 7 56 274 401 20 50 632 727 821 87 997 109192 551 646 739 829 85 913

110179 263 78 399 405 80 697 727 830 49 74 972 111117 90 204 56 347 664 94 734 112049 108 77 380 478 658 88 792 869 70 947 113122 332 44 445 668 803 86 114017 123 340 65 445 86 807 923 115151 67 248 86 561 746 92 116369 495 607 747 51 117184 357 543 76 790 817 964 118152 89 206 40 329 403 573 651 91 95 709 77 828 119115 211 304 58 83 510 73 94 542 120076 102 96 282 318 35 458 565 626 35 57 820 923 121158 207 66 367 68 547 98 632 59 734 44 823 95 936 122027 28 168 99 216 28 88 576 123179 227 85 451 220 33 639 45 722 901 88 124020 309 473 86 563 84 775

125099 137 63 218 87 321 506 661 807 913 25 126243 303 630 744 72 855 127002 193 248 99 517 34 98 600 65 748 88 910 49 128157 85 219 572 678 714 850 83 93 129044 151 93 268 73 97 472 92 582 764 912 11 30 50 130046 99 238 64 355 406 99 525 606 705 58 74 848 900 131032 69 132 66 342 63 513 24 83 623 56 832 74 965 132396 667 88 752 53 872 916 133232 65 99 308 493 524 66 71 91 842 951 134048 83 84 89 222 57 344 79 401 82 559 95 663 730 135142 209 327 456 60 509 37 52 82 654 748 961 136001 4 28 66 150 95 284 369 476 80 555 68 82 747 97 137004 168 75 206 24 94 465 513 67 600 65 755 905 138005 44 66 125 252 53 303 564 88 690 730 53 86 925 28 38 88 139016 58 68 275 356 401 72 525 82 749 809 15 964 72

140040 180 346 308 41 50 613 830 940 141058 61 228 302 6 77 924 64 142554 917 143008 107 88 374 472 566 696 723 805 46 902 144206 326 468 558 607 53 821 26 145020 124 216 393 405 643 329 72 146052 288 342 443 510 613 85 728 983 147277 558 669 856 93 954 148008 60 93 130 211 36 316 19 570 635 762 812 27 35 99 149218 306 445 59 86 530 66 680

150022 84 91 240 429 592 625 745 88 151155 367 445 615 406 24 967 152277 88 451 79 521 57 615 81 704 845 58 78 153031 62 190 323 97 49 154167 68 260 449 84 525 70 773 812 48 79 930 155023 74 156 546 999 156015 33 80 103 17 201 26 429 39 72 670 81 84 981 157197 238 427 698 750 833 44 158051 102 243 79 350 447 97 651 75 83 713 816 62 159088 113 254 99 340 423 28 29 89 578 705.

III ciągnienie

Po 250 zł.

640 1125 396 560 843 54 908 2487 923 3490 580 672 778 4177 222 47 65 651 938 5620 766 932 6392 417 23 586 949 7194 426 96 617 24 830 943 8630 850 951 9080 520 661 91 94 796 10696 96 717 11499 510 71 96 661 840 12184 763 993 13083 194 878 98 944 94 14236 501 665 839 995 15199 275 369 508 959 16000 201 27 445 17032 73 473 957 18066 357 64 406 21 534 918 19090 98 248 900

20742 849 21348 95 777 56 22082 480 594 919 23201 88 311 608 917 45 24010 291 444 667 25083 265 322 818 19 26005 73 90 475 865 913 27289 329 448 878 94 28170 282 722 29208 18 46 468 548 910

30160 206 56 535 64 730 791 990 31005 405 694 948 32140 48 84 308 589 782 33047 138 407 633 90 710 832 88 34176 252 553 678 739 35081 388 630 81 716 940 36137 377 87 580 744 803 38471 541 614 30 805 70 38233 63 405 39470 79 546 616 38

40463 601 76 780 850 96 41276 453 637 718 42538 43 408 62 521 41 604 92 723 54 79 943 44027 284 45558 134 504 656 46005 101 289 464 683 47424 601 58 725 62 815 48586 918 49568

50118 38 91 531 44 70 695 948 50 51060 73 523 97 649 84 711 876 88 52074 92 795 824 28 70 907 51 53003 75 107 278 793 54049 121 481 822 55105 335 550 56792 805 57028 237 404 503 659 02 58508 868 90 931 59206 58 80 315 77 667 974 60057 500 730 847 57 967 61262 417 25 985 62025 95 233 738 42 94 988 63136 857 64465 519 697 65238 61 377 644 66580 917 30 67385 756 68855 69017 285 606 904 7 79 70195 286 824 71384 613 72128 237 656 73248 303 455 543 786 983 74652 757 75031 194 363 652 76181 446 603 28 945 77171 214 91 531 785 78245 519 772 930 79259 80286 434 561 89 98 906 81449 82115 739 941 83504 678 756 77 84047 77 271 413 33 553 85202 332 486 597 743 69 86006 79 105 226 334 445 563 68 621 790 981 87097 212 483 902 35 88704 89123 221 397 653 789 90340 497 579 91224 546 866 89 92023 66 124 86 292 470 575 863 976 93116 661 704 986 94787 95612 19 837 909 96085 317 564 619 28 783 939 97347 58 745 905 98030 82 388 556 762 803 99044 191 507 88 662.

100140 736 101375 77 426 819 920 57 102232 86 572 103095 197 301 400 504 48 605 35 702 60 14178 984 105230 106562 90 978 107009 156 223 74 90 349 476 592 990 108162 347 635 109215 56 944 110134 273 319 67 508 111648 787 951 112038 127 299 687 113240 64 479 76 940 114056 64 89 108 17 65 376 441 84 504 705 13 856 115065 109 305 941 116532 643 872 992 117068 292 489 734 864 619 118016 61 396 483 733 997 118420 60 651 778 120080 280 429 509 36 661 121016 244 46 674 947 122425 507 123165 407 608 54 744 905 38 124197 438 919 125157 426 788 941 58 126135 988 127148 211 747 976 128097 769 829 129056 63 395 422 640 763 860 915 130029 275 810 56 131114 357 83 437 793 829 132756 854 59 78 910 73 133104 201 348 548 819 74 85 994 135365 571 609 75 961 77 93 136000 107 27 91 66 7754 137052 626 732 829 929 138075 655 53 853 69 940 139174 304 403 31 8 0564 94 977 78 140082 327 814 14126 370 75 867 953 142357 653 807 143001 538 630 719 966 144002 591 606 969 145011 71 139 45 89 232 302 456 146400 13 15 508 767 842 920 25 97 147123 208 36 682 786 991 148465 557 714 89 802 954 149290 490 685 150034 279 619 744 806 15151 441 80 536 64 612 799 905 152044 59 116 207 53 309480 651 153303 44 559 612 946 49 154123 346 431 581 623 903 155161 912 156053 184 321 697 707 63 80 157309 407 25 576 881 900 7 70 158114 222 650 159098 141 396 616 79

IV ciągnienie

GŁÓWNE WYGRANE.

Zł. 25 000 — 58543
Zł. 20.000 — 108146
Zł. 15.000 — 119979
Zł. 10.000 — 5964 58625
Zł. 5.000 — 34122 46272 60427 101423 136342 148098
Zł. 2.000 — 535 6920 7248 17245 23522 31656 36020 66783 92524 142203 145399 151033 152429
Zł. 1.000 — 1742 11021 11869 13309 13368 16626 19319 23907 24000 35259 43535 44284 54472 56903 57520 61063 62684 62912 74360 83739 84491 84890 87287 99332 106184 110856 124519 134963 135232

Po 250 zł.

348 413 598 614 35 930 1659 778 2358 3466 4326 50 621 25 713 53 839 5423 60 68 929 6342 88 487 531 894 7422 539 46 837 53 919 8876 956 89 9402 10618 54 936 11403 905 14 33 12124 90 221 48 390 13035 364 432 622 43 87 948 14109 38 399 567 602 15042 201 441 798 16042 92 201 22 416 528 849 17056 72 248 490 591 18054 243 391 731 47 807 47 52 85 19060 227 537 747 988

20277 458 575 896 973 21025 53 447 727 35 978 22276 589 95 615 68 826 37 930 23029 223 506 600 24785 25043 299 347 433 26374 540 679 934 27006 232 351 97 608 86 875 948 28306 531 97 29461 813 48 56 40112 37 704 906 969 31440 558 821 75 32604 55 83 761 89 816 33711 901 34078 150 202 439 868 95 35355 67 404 36402 915 37008 18 104 15 219 391 835 38286 340 919 41 39256 423 91 676 720 800 40432 680 739 927 41039 57 181 339 577 706 24 806 905 15 42001 105 89 560 43352 472 589 916 65 44042 821 45906 46018 567 83 726 47137 73 202 59 772 48935 49041 517 641 995 50056 49 760 831 51348 70 451 99 566 691 890 998 52012 22 501 970 53080 498 602 899 54043 517 72 741 79 81 909 55052 451 815 925 33 56009 253 505 76 690 57388 414 20 529 39 615 776 918 25 58592 873 59347 60316 82 407 35 612 706 46 879 61752 851 62314 597 893 965 65 63089 321 48 433 608 729 54 938 64054 164 308 52 497 879 65376 545 64 66188 451 708 92 865 933 51 67060 356 87 685 87 870 956 59 68069 211 25 55 431 586 69037 152 237 72 396 473 630 984 70141 521 35 946 71085 413 912 72019 30 433 511 12 881 921 26 56 73091 140 206 68 389 445 893 936 37 74611 800 80 75045 919 76031 489 572 676 787 843 77304 96 403 74 518 642 814 78158 200 26 28 48 854 79298 349 402 775 25 49 9444 80805 81027 437 690 82130 504 38 893 83161 318 601 2 847 84361 64 427 577 84 620 43 85546 678 729 903 86151 279 313 87 613 84 945 87103 403 531 [illegible] 823 51 88177 501 93 777 87984 938 89158 278 357 413 660 63 82 90358 950 91060 221 60 457 645 894 82 92077 100 94 557 799 877 962 93502 5 11 38 721 876 94520 42 829 902 25 84 95369 96278 419 884 967 97233 533 98252 615 731 63 99008 96 326 65 810 76 960

100097 204 377 422 74 747 101075 177 209 354 444 743 76 102113 71 256 694 840 99 103043 183 493 523 718 74 867 987 104099 111 48 449 105030 213 332 506 40 652 874 997 106169 251 990 107432 860 975 109218 411 44 544 892 942 110164 388 789 112146 254 306 781 818 113133 420 76 531 40 63 966 114472 115246 498 116384 532 621 817 65 117437 42 567 669 82 118015 99 522 34 119599 120292 442 2 787 121092 232 399 496 602 822 972 122963 184 542 123271 963 124248 52 67 68 324 756 125162 504 810 126486 127099 509 603 62 128009 131 304 653 754 80 907 129124 39 532 43 58 645 95 955 92 130276 311 131176 210 95 419 640 706 833 50 932 132023 266 412 23 782 826 43 133192 200 6 351 592 134267 670 90 917 135019 24 124 325 36 136199 221 878 922 137154 455 709 814 81 82 922 138181 242 615 43 58 898 932 139154 94 352 92 140194 526 738 141099 568 711 94 142111 403 607 702 51 835 144013 845 91 905 145013 205 90 361 585 146207 49 350 539 706 40 935 147113 683 148057 485 508 149655 871 73 150038 51 88 373 492 151100 73 300 621 74 735 39 98 834 951 152010 124 322 933 153208 10 521 613 780 999 154101 364 412 568 637 702 45 890 938 155053 607 860 156734 157694 960 79 158122 307 628 727 29 44 823 58 159524 803 32.

Wycieczka dzieci szkolnych m. Łodzi na Kujawy i do Poznania

W b. roku szkolnym urządzono wzorem ubiegłych lat zbiorową wycieczkę dzieci szkół powszechnych dla zwiedzenia dzielnic Polski. Tym razem dano możność dzieciom zapoznania się z prastarą kolebką państwa polskiego Kruszwicą, Gieznem i Poznaniem.

Liczba dzieci dochodziła do 700 i objęła cały pociąg t. zw. „popularny".

Opłata wyniosła z wyżywieniem, noclegami i wstępami 16 zł. Dzieci rodziców biednych czy bezrobotnych nie miały możności wyjechać, dlatego wiele szkół naszego miasta nie brały zupełnie udziału w tej pożytecznej i pouczającej imprezie.

W państwie, które stać na wystawne reprezentacje, powinny znaleźć się fundusze na przysposobienie obywatelskie, czyli dozbrajanie młodzieży w wiarę we własne siły i miłość do własnego kraju. Te cnoty da się osiągnąć przez poznawanie państwa i ściślejszego kontaktu obywateli, a wycieczki właśnie do tego celu nadają się znakomicie.

Co roku powinna wyjeżdżać z takimi wycieczkami pewna ilość dzieci zupełnie bezpłatnie.

W pierwszy dzień, t. j. 16 maja pociąg zatrzymał się w Toruniu na przeszło 2 godziny i dzieci zwiedziły miasto i stare budowle wznoszone butną ręką zakonu krzyżackiego z myślą opanowania całego państwa polskiego.

Rodzinne miasto Mikołaja Kopernika i jego posąg pozostawiły na dzieciach silne wrażenie.

W Gnieźnie znalazłn się dzieci prawie o zmroku po zwiedzeniu Kruszwicy, Gopła i Mysiej wieży. Przyjęcie było niezwykle serdeczne. Wiele dzieci miejscowych wyszło na stację i nawiązywały znajomości z naszymi. Na dworcu grupa dzieci powitała wycieczkę z kwiatami. Z orkiestrą i pochodniami odprowadzono łódzkich przybyszów do miejsca noclegowego.

Zasadniczo małe miasta nie mają możności dać odpowiednich warunków większej ilości wycieczkowiczów.

Zachodziła obawa, że i Komitet wycieczki łódzki nie podoła swemu zadaniu, a prócz tego narażał się na zarzuty, że wcześniej pomyślał o sobie niż o dzieciach i wychowawcach.

Na szczęście dalsze kroki i czynności odbyły się sprawnie. Autobusem odwieziono dzieci do Biskupina oddalonego 40 km. od Gniezna i tu podziwiano sławne dziś na całą Europę wykopaliska i sposób budowli mieszkań z przed przeszło 2.500 lat na półwyspie jeziora żmińskiego.

Zwiedzono ważniejsze osobliwości miasta. Niezwykle przyjemną atrakcją był koncert organowy w katedrze gnieźnieńskiej wykonany w sposób mistrzowski przez organistę katedralnego.

Słuchacze mieli możność podziwiania różnorodności głosów tego potężnego organu, i panowania technicznego nad dynamiką i uczuciem utworu, jakiegoś francuskiego kompozytora.

Podczas przemarszu przez Gniezno do odjazdu nastąpiło serdeczne nawiązanie stosunków koleżeńskich dzieci przez wręczanie kwiatów i kartek widowiskowych z adresami dzieci miejscowych. Nauczycielstwo okazało również wielkie zainteresowanie i uczystniczyło w pochodzie, interesując się życiem Łodzi.

Społeczeństwu gnieźnieńskiemu z komitetem na czele należy się od Łodzian szczególniejsze podziękowanie.

Na zwiedzanie Poznania przeznaczono 2 dni. Muzea, świątynie, zamek, palmiarnia i zwierzyniec poza innymi osobliwościami stolicy Wielkopolski przyczyni się niezawodnie do miłości kraju.

Łódź nie jest odwiedzana licznie, bo po za fabrykami nie wiele mamy objektów interesujących młodzież, a przemysł nasz nie bardzo chętnie zezwala na zwiedzanie swych zakładów.

Przejażdżka po Gople motorówką, Mysia wieża i sama Kruszwicza poza Gnieznem i Poznaniem, to atrakcje nielada w życiu młodzieży szkolnej. Wypadków ważniejszych nie było.

Młodzież powróciła zdrowa. Samo nauczycielstwo przeprowadziło plan i wykonanie wycieczki.

Nauczycielstwu jako wychowawcom należy się podziękowanie za szczególniejszą i troskliwą opiekę, a zarazem za wielkie poświęcenie i trudy.

Uczestnik.

Z codziennych walk robotników

O UNORMOWANIE WARUNKÓW PRACY W GAZOWNI. W Zarządzie Miejskim w Łodzi odbyła się konferencja przedstawicieli Zw. Kl. pracowników gazowni miejskiej z wiceprezydenem Pączkiem, w sprawie uzgodnienia projektu pragmatyki służbowej dla pracowników gazowni miejskiej.

Na konferencji ustalono wytyczne pragmatyki służbowej, wzorowanej na pragmatyce, jaką przed niedawnym czasem wprowadzono w przedsiębiorstwie wodociągów i kanalizacji.

W bież. tygodniu odbędzie się posiedzenie komisji międzyzwiązkowej pracowników gazowni, na którym ostatecznie ustalone zostaną warunki ze strony pracowników i projekt zostanie przesłany władzom miejskim do dalszej realizacji.

ZABIEGI O KREDYTY NA ROBOTY SEZONOWE. W dniu dzisiejszym przedstawiciele związków zawodowych robotników sezonowych w Łodzi udają się do Urzędu Wojewódzkiego, gdzie przedstawią żądania sezonowców i prosić będą o pomoc w zrealizowaniu najpilniejszych żądań, a mianowicie rozszerzeniu robót i zatrudnienia wszystkich sezonowców, którzy w ub. roku pracowali. Niezależnie od tego wysłana zostaje w piątek dnia 27 b. m. specjalna delegacja do Warszawy, gdzie podejmie interwencję w ministerstwie Opieki Społecznej i Skarbu w sprawie przydzielenia dalszych kredytów dla Łodzi, gdyż brak kerdytów stoi wyłącznie na drodze realizacji żądań robotniczych.

ROBOTNICY SĄ SOLIDARNI. W fabryce firmy Miller, przy ul. Senatorskiej 6 w dniu wczorajszym powstał zatarg na tle wydalenia jednej robotnicy.

Cała załoga w liczbie 150 ludzi stanęła w obronie wydalonej z pracy, domagając się dalszego jej zatrudnienia. Gdy rokowania bezpośrednie z przedstawicielami firmy nie doporwadziły do porozumienia, robotnicy podęli strajk i zajęli mury fabryczne. Powiadomiony o wynikłym zatargu Inspektor Pracy podjął kroki w kierunku likwidacji powstałego zatargu.

***

Na tym samym tle wybuchł strajk okupacyjny na jednym z oddziałów firmy Biederman przy ul. Kilińskiego 3, trwa w dalszym ciągu. Strajkujący w liczbie 50 osób zajmują miejsca pracy i nadal podtrzymują swe żądania w kwestii pozostawienia przy pracy wydalonej robotnicy.

Podjęte wczoraj próby zlikwidowania zatargu spełzły na niczym i robotnicy nadal zajmują sale fabryczne.

OKUPACJĄ ROBOTNICY CHCĄ ZABEZPIECZYĆ SWOJE NALEŻNOŚCI. W tkalni zarobkowej firmy Bornstein, przy ul. Wólczańskiej powstał zatarg i robotnicy przytąpili do strajku okupacyjnego.

Podłożem zatargu była zapowiedź całkowitego unieruchomienia fabryki, a ponieważ robotnikom należy się spore sumy z tytułu zaległych zarobków, proklamowali strajk i okupują mury fabryki, by na maszych i towarach zabezpieczyć swe należności.

W wyniku porozumienia część towarów zezwolono wywieść i ze sprzedaży uzyskone kwoty na zapłacenie części należności. Strajk nadal jest kontynnowany, lecz w dniach najbliższych ulegnie likwidacji.

NOWY ZATARŻ NA TLE REDUKCJI W fabryce firmy G. Pattberg, przy ul. Kopernika 3, fabryka asiem i sznurowadeł, powstał zatarg.

Firma mianowicie, powołując się na ograniczenie zamówień zapowiedziała redukcję jednej części robotników z niektórych oddziałów.

Pozostali wystąpil w obrone zagrożonych redukcją, domagając się zaniechania redukcji i podziału pracy.

Zwrócono się do Inspektora Pracy, który wszczął pertraktacje, by niedopuścić do strajku, jaki zapowiadają robotnicy w razie nieosiągnięcia porozumienia.

CZY DOJDZIE DO STRAJKU MAJSTRÓW. Jak się dowiadujemy, w ciągu bieżącego tygodnia odbędą się w poszczególnych sekcjach zebrania majstrów fabrycznych, celem zajęcia stanowiska w sprawie zatargu o zawarcie umowy zbiorowej. W razie, gdyby prowadzone na terenie Ministerstwa Opieki Społecznej pertrakacje o umowę zbiorową nie dały rezultatu, majstrowie zdecydowani są proklamować strajk nie tylko w przemyśle włókienniczym w Łodzi, ale i w całej Polsce.

W „Bzurze" strajk trwa nadal

Do niedzielnego naszego numeru zakradła się przykra omyłka, polegająca na tym, że na skutek pośpiesznie przeprowadzonej rozmowy telefonicznej podaliśmy wiadomość, jakoby strajk okupacyjny robotników firmy uległ likwidacji.

Prostując tę wiadomość, musimy zaznaczyć, że strajk, który wybuchł trwa w całej sile, a nawet rozszerza się, gdyż do strajkujących dołączyła się grupa robotników, będących na urlopie. Dowodzi to żywotności strajku i słuszności, wysuniętych przez robotników żądań. Fabrykant używa wszelkich chwytów i kruczków, chcąc złamać soliradność robotniczą, próbował przy okazji wypłaty wprowadzić do 4 ludzi do partierni, aby później nie wpuścić ich z powrotem na teren fabryki. Przy bramie fabrycznej skonsygnowana została już policja. Gdy mu się nie udał ten trick i robotnicy gremialnie weszli po wypłatę, fabrykant, p. Lipszyc Marceli zabawił się w kaznodzieję, wygłosił do zebranych rozczulające kazanie, w którym przyrzekł robotnikom, iż wszyscy zostaną przyjęci w miarę potrzeby do pracy. Rozczuliło się serce rekina i w barwnych słowach usiłował współczuć nad niedolą robotnika i jego rodziny, nad tymi, którzy wspólnie ze strajkującymi cieerpią głód i nędzę. Lecz te sodkie cłowa nie wpłynęły na postawę robotników, którzy razem wrócili na teren fabryki, by dalej prowadzić walkę o swoje najsłuszniejsze prawa.

W dniu dzisiejszym Zw. Klasowy przeprowadził konferencję w Starostwie na temat strajku w „Brurze", prosując brudną insynuację fabrykanta, pomawiającą okupujących o „komunizm". Dla fabrykanta i jego pomocników w rodzaju kierownika Gwiazdowskiego i majstra Miarki, każdy robotnik, walczący o swe prawo do życia jest „komunistą".

Robotnicy cegielni w przededniu strajku

W niedzielę, dnia 22 b. m. o godz. 10 r., odbyło się w domu Związków Zawodowych, ul. Wysoka 45, ogólne zebranie członków Związku Klasowego, robotników cegielń, dla omówienia zatargu jaki powstał w przemyśle czeramicznym w związku z wymówieniem umwy w tym przemyśle.

Wskutek niedojścia do polubownego porozumienia na kilku kolejno odbytych konfeerencjach, na których przemysłowcy na żądanie 10-groszowej podwyżki odpowiedzieli prowokacyjną propozycją 10% obniżki, powstał poważny zatarg, który każdej chwili grozić może wybuchem strajku. Zebranie upoważniło Zw. Kl. do prowadzenia w dalszym ciągu rokowań, dla zawarcia układu zbiorowego, podwyżki płac i zrealizowania wszystkich wysuniętych przez Związek Klasody postulatów. Gdyby jeednak pierwsza z rzędu odbyta konferencja nie uosunęła sprawy naprzód, zebrani upoważniają Zarząd Związku do priklamowania strajku.

Poeta, pies i nerwowy major

Dnia 1 kwietnia b. r. na ul. Bednarskiej wynikł incydent między powieściopisarzem Marianem Piechalem i majorem w stanie spoczynku Józefem Martinkiem.

Piechal prowadził psa, który puszczony luzem, szczekał na przechodniów. Mjr. Martinek w zdenerwowaniu wykrzyknął pod adresem Piechala „parch", przy czym uderzył w twarz poetę.

Na skutek skargi Piechala sprawa znalazła się wczoraj na wokandzie Sądu Grodzkiego. Na wniosek przewodniczącego Sądu strony pogodziły się. Martinek przeprosił Piechala i złożył 30 zł. na FON.

Jeszcze jeden hitlerowiec przed sądem

Do właściciela domu przy ul. 11-go Listopada 137, Gustawa Mindela, przybył w dniu 13-go grudnia listonosz, Maksymilian Hink, który miał wezwanie sądowe dla jednego z lokatorów tego domu. Tymczasem okazało się, że lokator ten wyprowadził się z domu, wobec czego Hink udał się do gospodarza domu po informacje. W czasie rozmowy doszło do ostrej wymiany zdań pomiędzy Mindlem a listonoszem. W czasie tej rozmowy Mindel przezwał Hinkego od „polskich świń". W dniu wczorajszym Mindel odpowiadał przed Sądem Grodzkim za obrazę Narodu Polskiego. Świdakowie zeznali, że Mindel znany jest w całej okolicy ze swych przekonań hitlerowskich. Sąd skazał Mindla na 2 miesiące aresztu z zawieszeniem.

Robotnicy popierajcie swoje pismo

Z teatrów

TEATR POLSKI: Występy trzech sióstr Halama.

TEATR LETNI w parku Staszica: Dziś i codziennie o godz. 9ej wiecz. „Małe szczęście Agnieszki".

TEATR KAMERALNY: Występy Teatru Habima po cenach zniżonych.

Radio łódzkie

WTOREK, DNIA 24 MAJA.

6.20 Gimnastyka. 6.40 Muzyka — płyty. 7.00 Dziennik poranny. 7.15 Muzyka — płyty. 8.00 Audycja dla szkół. 11.15 Audycja dla szkół: „Wycieczka do lasu" — słuchowisko. 11.40 Edward Grieg: Koncert fortepianowy a-moll op. 16 — płyty. 11.57 Sygnał czasu z Warszawskiego Obserwatorium Astronomicznego. 12.00 Hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie. 12.05 Audycja południowa. 13.00 Przerwa. 14.00 Melodie południa — płyty. 15.00 Poradnik sportowy lokalny. 15.05 O wszystkim po troszku. 15.10 Utwory na akordeon — płyty. 15.30 Wiadomości gospodarcze z Warszawy. 15.45 Zagadka historyczna — audycja dla dzieci starszych. 16.05 Przegląd aktualności finansowo - gospodarczych. 16.15 Koncert kameralny z Warszawy. 16.50 Pogadanka aktualna. 17.00 Śląsk nieznany turystom — odczyt — wygł. Jan Ciabotny (z Katowic). 17.15 Potpouri. 17.50 Była sobie ważka — pogadanka. 18.00 Wiadomości sportowe. 18.10 Wiadomości sportowe lokalne. 18.15 Aktualności. 18.25 Polskie pieśniarki kabaretowe — płyty. 18.55 Odczytanie programu. 19.00 Nieśmiertelne książki — wieczór XVIII (ostatni) „Komedia ludzka" — Balzaka — w oprac. Tadeusza Żeleńskiego - Boya. 19.30 Recital śpiewaczy Izjö Ikonen (Finlandia). 19.50 Pogadanka aktualna. 20.00 „Na Ludwinowie muzyczka gra" — wesoły montaż majówkowy Władysława Krzemińskiego w oprac. muzycznym Ryszarda Franka (z Krakowa). 20.45 Dziennik wieczorny. 20.55 Pogadanka aktualna. 21.00 Koncert symfoniczny (z Wilna). 22.00 Muzyka taneczna w wykonaniu Małej Orkiestry P. R. pod dyr. Zdzisława Górzyńskiego. 22.50 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego, przegląd prasy, komunikat meteorologiczny. 23.00 Muzyka taneczna i piosenki — płyty.

BIELIZNĘ MĘSKĄ, DAMSKĄ I DZIECINNĄ POLECA:

f. „Signorina"

Łódź, ul. Zachodnia 68.

Sprzedaż detaliczna miejscu.

Pobór rocznika 1917

Dziś we wtorek, dnia 24 b. m. winni się zgłosić do przeglądu wojskowego:

Przed komisją poborową Nr. 1 (Ogrodowa 34) poborowi rocznika 1917, zamieszkali na terenie 5 komisariatu P. P. o nazwiskach na litery F J.

Przed komisją poborową Nr. 2 (Al. Kościuszki 19) poborowi rocznika 1917, zamieszkali na terenie 7 komisariatu P. P. o nazwiskach na litery P R T U Z.

Jutro w środę dnia 25 b. m. winni się stawić do przeglądu wojskowego:

Przed komisją Nr. 1 poborowi rocznika 1917, zamieszkali na terenie 5 komisariatu P. P. o nazwiskach na literę G.

Przed komisją Nr. 2 poborowi rocznika 1917, zamieszkali na terenie 7 komisariatu P. P. o nazwiskach na litery S W.

Zgłaszający się do przeglądu wojskowego winni posiadać dowód osobisty, zaświadczenie o rejestracji, świadectwo szkolne i zawodowe.

Dr. REICHER

specjalista chorób skórnych, wenerycznych i seksualnych.

Leczenie promieniami Roentgena.

Południowa 28, tel. 201-93.

Przyjm. od 8—11 r. i 5—8 wiecz. w niedz. i święta od 9—12 pp.

Nocne dyżury lekarzy

Nocy dzisiejszej dyżurują apteki: H. Kasperkiewicz, Zgierska 54, A. Rychter i B. Łoboda, 11 Listopada 86, M. Zundelewicz, Piotrkowska 25, S. Bojarski i W. Schatz, Przejazd 19, Cz. Rytel, Kopernika 26, M. Lipiec, Piotrkowska Nr. 193, A. Kowalski i S-ka, Rzgowska Nr. 147.

KINO-TEATR

PRZEDWIOŚNIE

ul. Żeromskiego 74/76. Tel. 129-88

Dojazd tramwajami: 5, 6, 8 i 0 do rogu Kopernika i Żeromskiego

Gwiazda gwiazd, urocza szwedka, druga GRETA GARBO

Zarah Leander

w pięknym filmie wiedeńskim p. t.

PREMIERA

Sala specjalnie chłodzona

CENY MIEJSC: I m. 1.09, II m. 90 gr., III m. 50 gr. Kupony ulgowe po 70 gr. z prawem zajmowania dowolnych miejsc. W niedziele i święta nieważne. Początek przedstawień w dniu powszednie o godz. 4ej, w niedziele i święta o godz. 12-ej.

Dźwiękowy Kino-Teatr „URANIA"

Cegielniana 2. Tel. 107-34

Początek o godz. 4-ej, a w soboty i niedzielę o godz. 1ej

DZIŚ PREMIERA WIELKI PODWÓJNY PROGRAM Po raz pierwszy w Łodzi

Nieustraszony bohater stepów Dzikiego Zachodu, niezrównany jeździec...

Największa sensacja sezonu

ODDZIAŁ SMIAŁYCH W roli głównej: BUCK JONES

Nowa wielka kreacja genialnego WALLACE BEERY

w filmie WIĘZY MIŁOSCI

KINO „TON"

KOPERNIKA 16

Tel. 140-72

DZIŚ PREMIERA Ulubienica milionów mistrzyni świata na łyżwach SONIA HENIE

w szampańskiej komedii p. t.

„KSIĄŻE X"

Bogata wystawa. Wspaniały balet rosyjski.

Początek seansów w dni powszedniego godz. 4-ej, w niedziele i święta o godz. 12-ej.

ŁÓDZKA KOMUNIKACJA SAMOCHODOWA

Sp. z ogr. odp. w ŁODZI, UL. WÓLCZAŃSKA Nr. 232, tel. 221-31

podaje do wiadomości, że z dniem 9 maja b. r. został wprowadzony nowy rozkład jazdy na następujących liniach:

Odjazd z Łodzi do Częstochowy przez Bełchatów-Radomsko

	o g.	4.00, 10.00, 14.00, 19.00
„ „ „ „ Bełchatowa	o g.	20.00, 7.00, 11.30, 16.40
„ „ „ „ Radomska	„	19.20
„ „ „ „ Przedborza	„	13.10
„ „ „ „ Włoszczowy	„	21.05

DŹWIĘKOWY KINO-TEATR

CORSO

Zielona 2-4. Tel. 210-81 i 163-06

Początek o godzinie 4-ej w soboty i niedziele o godzinie 12-ej

Wielki podwójny program!

Film o niebywałym napięciu i humorze!

O CZYM MARZĄ KOBIETY

W rolach głównych: ŻELICHOWSKA, CYBULSKI, SIELAŃSKI

MAŁY MARYNARZ

W rolach głównych: BOGDA, GROSSOWNA, FERTNER

Odbito w druk. „Robotnika", Warecka 7.